

Björn Sjösvärd

Från: Forsberg Johannes <Johannes.Forsberg@msb.se>
Skickat: den 13 juni 2023 13:50
Till: kristoffer.tyvik@borealisgroup.com; info@industrypark.se;
per.axelsson@inovyn.com; britt-marie.ostlund@nouryon.com;
lennart.wannman@nynas.com; lennart.nilsson@perstorp.com;
perstorp@perstorp.com; Kristian.Svensson@preem.se; simon.niederhauser@st1.se;
sbf@brandskyddsforeningen.se; Ulf.gustafsson@byggmaterialhandlarna.se;
sofia@fmibranschen.se; info@ikem.se; goran.wall@ikem.se;
cecilia.andersson@industriarbetsgivarna.se; mats@ips.se; info@ips.se;
office@jernkontoret.se; Henrik.Jansson@ktf.se; Peter.Jansson@ktf.se;
sunita.hallengren@lrf.se; info@lif.se; info@nnr.se; Johan.Jansson@ssg.se; jan-
erik@sptass.eu; marie@sptass.eu; robert.dimlich@sverigesentreprenorer.se;
Lennart.Stolpe@SvenskBensinhandel.se; info@svenskdagligvaruhandel.se;
info@svenskhandel.se; Viktor.Olen@skvp.se; johan.lande@skvp.se;
david.sallh@drivkraft.se; goran.lindell@drivkraft.se; remisser@svensktnaringsliv.se;
olle.janrik@sverigesentreprenorer.se; info@sfvf.eu; jdb@mrf.se; info@skr.se;
info@stor.org; [REDACTED]; swetic@teknikforetagen.se;
bo.wilck@kiwa.com; kenny.kvarnstrom@teknikforetagen.se;
maria.sandqvist@teknikforetagen.se; INFO@KTF.SE; info@dekra-industrial.se;
erik.sundvall@dekra.com; jorgen.kristiansson@kiwa.com; bhoff@tuv-nord.com;
kontakt@weldadvice.se; ice.ristevski@weldadvice.se; svukobrat@tuv-nord.com;
bjorn.thorsell@kiwa.com; hans.gronberg@kiwa.com; bo.wilck@kiwa.com;
info.gor@preem.se; joakim.nilsson@preem.se; bo.e.johansson@preem.se;
patrik.laurell@preem.se; lars.x.magnusson@mil.se; Exp-hkv@mil.se; Exp-gl@mil.se;
Exp-fmlog@mil.se; FOI; fortv@fortifikationsverket.se; registrator@fmv.se;
info@abg.se; lars-gunnar.edh@lantmannen.com; Info.lal@midroc.se;
pulpandpaper.se@andritz.com; info@alcro-beckers.com; ulrika.witte@beckers-
bic.com; bjorn.olsson@beckers-bic.com; leif.juringe@beckers-bic.com;
magnus.barrestal@cambrex.com; info@cipax.com; Krister.essvik@crcind.com;
info@denios.se; post@euromekanik.se; kundservice@fresenius-kabi.com;
iyp.sverige@akzonobel.com; info@jotun.se; info@manoterm.se;
andrespinola@malmark.se; fraga@octapharma.se; info@paragonnordic.com;
Asa.lindberg@sherwin.com; info@sekab.com; info@ppg.com;
tommy.montheli@vopak.com; matti@cti.se; info@fogas.se;
lars.hjelmberg@hjelmco.com; scandinavia@polypeptide.com; carola@processor.se;
kjell@ronnoservice.com; [REDACTED] ulf@torebodasvets.se;
info@gavlehamn.se; info@portgot.se; info@port.helsingborg.se;
Lulea.hamn@portlulea.com; Mikael.persson@nhs.se; info@stockholmshamnar.se;
cmport@cmport.com; info@almeroil.se; peter.lindenmo@bp.com;
rolf.johansson@circlekeurope.com; smss@circlekeurope.com;
jorgen.lindgren@circlekeurope.com; charlotte.holmstrand@circlekeurope.com;
ulf.olsson@din-x.se; fj@din-x.se; Main.se@brenntag-nordic.com;
olud@ingofuel.com; miklar@ingofuel.com; jonas.revelj@ingofuel.com;
dawa@ingofuel.com; bo.albinsson@ingofuel.com; rolf.canarp@okq8.se;
linus.ekstrom@okq8.se; mats.rydman@okq8.se; esa.tanskanen@okq8.se;
christer.karlsson@okq8.se; mohanned.al-nusif@okq8.se; lennart.fritzon@okq8.se;
jens.andersson@okq8.se; Sandra.halldin@lantmannen.com;
daiva@nordicstorage.se; daiva.angeldorff@nordicstorage.se;
daiva@nordicstorage.se; daiva.angeldorff@nordicstorage.se;
maria.froberg@nynas.com; fredrik.bellman@preem.se; lars.brander@preem.se;
hans.sigfridsson@preem.se; mats.alinger@preem.se; niklas.magnusson@preem.se;
mikael.karlsson@preem.se; jens.cavallin@preem.se; sylvana.bjorkman@preem.se;
anna.nyman@preem.se; amanda.karlsson@preem.se; annette.dahlbeck@preem.se;
tommy.montheli@preem.se; linnea.lundh@preem.se; lilita.stuart@qstar.se;

Till: sofia@qstar.se; ulrika@qstar.se; eva@qstar.se; larsa@scandinaviankstorage.com; Leif.Soderberg@st1.se; viktor.lejonqvist@st1.com; stefan.anger@st1.com; alexander.berg@st1.se; samuel.backman@boliden.com; tomas.hirsch@ssab.com; info@sodra.com; info@bengtdahlgren.se; ben.bock@energigas.se; tomas@hydrosafe.se; James.hannah@prosaconsult.se; Jan.nahlinder@psgroup.se; tord@morab.se; sthlm@rockstore.se; [REDACTED]; magnus@magnusrehn.com; Peter.soderstrom@wsp.com; lars-ove.andersson@st1.se; rolf.johansson@circlekeurope.com; [REDACTED]; Joar.hjertberg@rtog.se; SRKB@statoilfuelretail.com; tor.lofstrom.johnsson@okq8.se; Fredrik.svensson@suez.com; lennart.wallin@kiwa.com; arbetsmiljoverket@av.se; registraturen@boverket.se; Energimyndigheten; havochvatten@havochvatten.se; kemi@kemi.se; kommerskollegium@kommers.se; konsumentverket@konsumentverket.se; registrator@naturvardsverket.se; Regelrådet; registrator@swedac.se; tillvaxtverket

Ämne: Remiss hanteringsföreskrifter brandfarlig vätska

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

Kategorier: Björn
AppServerName: p360_prod
DocumentID: RR 2023-144:01
DocumentIsArchived: -1

Hej,

En remiss är publicerad för kommande hanteringsföreskrifter för brandfarlig vätska.

Remissen finns här:

<https://www.msb.se/sv/regler/remisser-om-foreskrifter-och-allmanna-rad/aktuella-remisser/forslag-till-nya-foreskrifter-om-hantering-av-brandfarliga-vatskor/>

Sprid gärna länken till de som kan tänkas vara berörda!

Observera att det endast är kommentarer på förändringen av tidigare 5 kap. 1 § som vi vill ha synpunkter på. Det innebär också att föreskrifterna i stort kommer se ut som de gör nu när de väl beslutas, om inget särskilt händer och man kan därför med fördel börja läsa in sig på dessa redan nu!

Observera också att man ENDAST behöver besvara remissen om man vill och har synpunkter på den aktuella ändringen (se missivet).

Med vänlig hälsning

Johannes Forsberg
Handläggare brandfarliga varor

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Avdelningen för räddningstjänst och olycksförebyggande
Enheten för hantering av farligt gods och brandfarlig vara
651 81 Karlstad
Tel växel 0771-240 240
Tel direkt 010-240 53 48

e-post: johannes.forsberg@msb.se

www.msb.se

Enheten för hantering av farligt gods och
brandfarlig vara (RO-FB) Johannes Forsberg
010-240 5348
Johannes.Forsberg@msb.se

Mottagare enligt sändlista

Förslag till nya föreskrifter om hantering av brandfarliga vätskor

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) ger er möjligheten att lämna synpunkter på ett uppdaterat förslag till nya föreskrifter med allmänna råd om hantering av brandfarliga vätskor med tillhörande konsekvensutredning som remitterades våren 2022.

MSB har hanterat alla inkomna remissynpunkter. Totalt inkom ca 1200 synpunkter från ca 70 remissinstanser. En del synpunkter har föranlett mindre ändringar, en del paragrafer har helt tagits bort och andra är oförändrade. Som helhet har inga stora förändringar gjorts i det nuvarande förslaget och önskar därför inte heller synpunkter på helheten.

Däremot önskar MSB synpunkter på om det medför några faktiska problem att ta bort den tidigare remitterade skrivningen 5 kap. 1 § (se nedan). Efter att ha tagit del av tidigare remissvar har MSB konstaterat att det i dagsläget inte är praktiskt genomförbart att genomföra denna reglering, dels då avgränsningen mot annan lagstiftning blir komplicerad, dels att omfattningen av antalet kontroller som tillkommer för ackrediterade kontrollorgan inte är säkerställd. MSB uppfattar också att det i dagsläget finns fungerande system som tar hand om kontrollerna av dessa rör.

5 kap. 1 § Bestämmelser om rör- och slangledning som är anslutna till en cistern finns i Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om cisterner med anslutna rörledningar för brandfarliga vätskor (MSBFS 2018:3). Följande bestämmelser i MSBFS 2018:3 ska gälla för rör- och slangledningar med brandfarliga vätskor även om ledningarna inte är anslutna till en cistern:

Tekniska krav enligt: 2 kap. 1-3, 5-6, 17, 20, 22-24 §§

Kontrollkrav enligt: 4 kap. 1-5, 8 §§, 5 kap. 1-10, 13-16 §§ och 6 kap. 1-5 §§

Synpunkter på andra delar av föreskrifterna kommer inte att beaktas i det här skedet. Önskar ni inte meddela några synpunkter på ändringen, behöver ni inte meddela att ni avstår från att besvara denna remiss.

Vi önskar få era synpunkter senast den 15 september 2023.

Förslag till föreskrifter med allmänna råd, konsekvensutredning, missiv och sändlista finns på vår webbplats, <https://www.msb.se/sv/regler/remisser-om-foreskrifter-och-allmanna>

rad/. Det står vem som helst fritt att lämna synpunkter och ni får gärna sprida denna remiss vidare.

Föreskrifterna beräknas träda ikraft under senhösten 2023.

Ytterligare upplysningar lämnas av Johannes Forsberg, 010 -240 5348,
johannes.forsberg@msb.se.

Svar skickas till registrator@msb.se eller per brev till: MSB, 651 81 Karlstad.
Vänligen ange diarienummer 2021- 11580 i ert svar.

Fredrik Nyström

Enhetschef

Johannes Forsberg

Enheten för hantering av farligt gods och
brandfarlig vara
Johannes Forsberg
010-240 53 48
johannes.forsberg@msb.se

Konsekvensutredning för Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter och allmänna råd om hantering av brandfarliga vätskor

A. Allmänt

Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har flera föreskrifter om brandfarliga vätskor. Föreskrifterna ställer bland annat krav på hur anläggningar med brandfarliga vätskor ska utformas samt på hantering, förvaring och placering av både vätskorna som sådana och av anordningar för hantering av brandfarliga vätskor. Syftet med samtliga föreskrifter är att förhindra, förebygga och begränsa olyckor och skador på liv, hälsa, miljö eller egendom som kan uppkomma genom brand eller explosion orsakad av brandfarliga vätskor.

Flera av föreskrifterna skrevs för 20-30 år sedan och behöver uppdateras. Orsakerna är förändringar i annan lagstiftning, förändringar i samhället som gjort vissa krav obsoleta eller bristfälliga, felaktiga hänvisningar och andra brister i paragrafer och allmänna råd. Lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE) har också uppdaterats flera gånger efter det att nu gällande föreskrifter trädde i kraft.

I samband med en tidigare remissomgång av de nya hanteringsföreskrifterna för brandfarliga vätskor (juni - september 2017) framkom behov och starka önskemål från framförallt räddningstjänsterna om att de nya föreskrifterna skulle ha tillhörande allmänna råd, för att förtydliga hur föreskrifterna bör tillämpas. En ökad tydlighet medför att reglerna blir lättare att följa för den enskilde. Det sparar också tid och andra resurser både för verksamhetsutövare och tillsynsmyndigheter. Det är möjligt att uppfylla föreskrifternas krav även på andra sätt än genom de allmänna råden, men de allmänna råden kan då ge en vägledning om vilken säkerhetsnivå en verksamhet bör uppnå. De allmänna råden kan även underlätta för tillsynsmyndigheternas bedömningar. Det leder i sin tur till att tid frigörs för de mer komplicerade frågorna hos både verksamhetsutövare och myndigheter.

Målet med den nya hanteringsföreskriften är att ersätta flera otidsenliga föreskrifter med en ny föreskrift som är anpassad efter de förhållanden som råder idag. Målet är också att, när det behövs och är möjligt, foga allmänna råd till föreskrifterna för att visa på generella rekommendationer om hur kraven i föreskrifterna kan uppfyllas.

I samband med utredningen av vilka föreskrifter och allmänna råd som behövs, har det även framkommit behov av allmänna råd som baserar sig direkt på paragrafer i LBE. Konsekvensutredningen av dessa redovisas i ett eget avsnitt F sist i dokumentet.

De nuvarande föreskrifterna som påverkas av förslaget till nya hanteringsföreskrifter för brandfarliga vätskor är:

- Sprängämnesinspektionens föreskrifter (SÄIFS 2000:2) om hantering av brandfarliga vätskor med ändringar i SÄIFS 2000:5,
- Sprängämnesinspektionens föreskrifter (SÄIFS 1990:2) om hantering av brandfarliga gaser och vätskor i anslutning till vissa transportmedel med ändringar i SÄIFS 1995:4,
- Sprängämnesinspektionens föreskrifter (SÄIFS 1996:2) om hantering av brandfarliga gaser och vätskor på försäljningsställen, samt
- Statens räddningsverks föreskrifter (SRVFS 2005:10) med vissa bestämmelser om brandfarliga vätskor.

Samtliga dessa föreskrifter med allmänna råd kommer att upphävas i sin helhet när den nya föreskriften om hantering av brandfarliga vätskor träder i kraft. För SÄIFS 1996:2 och SÄIFS 1990:2 är delar som rör brandfarlig gas redan upphävda, men i och med de nya föreskrifterna upphävs alltså även resterande delar.

Föreskrifterna genomför inte några EU-direktiv eller andra internationella konventioner. Däremot finns kopplingar till EU-direktiv och regler om transport av farligt gods (ADR-S/RID-S).

Beskrivning av alternativa lösningar för det man vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd

De enda alternativen som identifierats är att låta de befintliga föreskrifterna fortsätta gälla eller att upphäva dem utan att ersätta dem med nya föreskrifter. MSB ser inte något av dessa alternativ som möjliga lösningar.

Alternativet att inte skriva några nya föreskrifter, och i stället låta de befintliga fortsätta gälla, har inte varit ett möjligt alternativ med hänvisning till de orsaker till regleringen som angivits ovan.

Att inte reglera detta område alls, dvs. upphäva de befintliga föreskrifterna utan att ersätta dem, har också uteslutits. Visserligen har många aktörer på eget initiativ infört säkerhetsåtgärder i sin hantering, men för att samma höga säkerhetsnivå ska

omfatta alla verksamhetsutövare behöver en reglering ligga till grund. Att minska riskerna vid hantering av brandfarliga vätskor är ett av huvudsyftena med LBE. För att uppnå det syftet, liksom för att bidra till en likvärdig säkerhet över landet, behövs tydliga regler kring hantering av brandfarliga vätskor. För att nå en likvärdig rättssäkerhet är det också viktigt att tillstånds- och tillsynsmyndigheterna i landet har ett gemensamt regelverk att utgå ifrån, särskilt som de är fördelade på 290 kommuner.

Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

Gruppen som berörs av föreskrifterna är bred. Brandfarliga vätskor hanteras på många företag, t.ex. inom process- och tillverkningsindustri, av hantverkare, på verkstäder, restauranger, försäljningsställen, skolor och laboratorier.

Uppgifter om antal berörda företag och företagskategorier beskrivs närmare i avsnitt C.

Tillstånds- och tillsynsmyndigheter enligt LBE får också ett nytt regelverk att sätta sig in i för sin granskning av ärenden där hantering av brandfarliga vätskor förekommer.

Även privatpersoner hanterar brandfarliga vätskor, främst drivmedel till fordon och arbetsredskap, men också i form av tändvätska, handsprit etc.

Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

MSB har bemyndigande att föreskriva om hantering av brandfarliga varor genom 25 § förordningen (2010:1075) om brandfarliga och explosiva varor (FBE). Enligt 25 § 1 st. punkten 7 FBE får MSB meddela föreskrifter om de frågor som avses i 36 § 5-14 LBE. Av relevans för nuvarande föreskriftsförslag är 36 § 1 st. punkten 5 LBE (om åtgärder och försiktighetsmått som anges i 6 § LBE), 36 § 1 st. punkten 6 (om utredning som anges i 7 § LBE), 36 § 1 st. punkten 8 (om föreståndare som anges i 9 §) samt 36 § 1 st. punkten 10 (om byggnad, annan anläggning och anordning som anges i 10 § LBE samt att sådan byggnad, anläggning och anordning inte får användas, saluhållas eller säljas om den inte efter kontroll genom teknisk provning, besiktning eller annan undersökning har befunnits vara betryggande från skyddssynpunkt).

Uppgifter om vilka kostnadmässiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

Många paragrafer i det nya föreskriftsförslaget har motsvarigheter i de föreskrifter som upphävs. De innebär generellt då inte några kostnadmässiga eller andra konsekvenser gentemot tidigare regler.

Inte i något fall har några sociala eller miljömässiga konsekvenser kunnat identifieras.

Några möjliga alternativ till regleringen har inte kunnat identifieras.

Nya och ändrade krav

Här redovisas vilka krav och allmänna råd som tidigare inte funnits alls eller som haft en annan innebörd i de föreskrifter som upphävs, hur de motiveras, samt där det är relevant även de kostnader som det innebär för dem som berörs. För att underlätta läsningen kan man med fördel korsläsa med föreskriftsförslaget.

1 kap. 2 § - Undantag för vätskor som testats negativt för underhåll av brand

Brandfarliga vätskor definieras utifrån flampunkt i Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2010:4) om vilka varor som ska anses utgöra brandfarliga eller explosiva varor. MSB har redan i Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2013:3) om tillstånd till hantering av brandfarliga gaser och vätskor undantagit sådana vätskor som testas negativt på rubricerat test från tillståndskravet. Med samma motivering undantas nu dessa vätskor även från hanteringskraven. För att undantaget ska vara tillämplbart måste alltså den specifika produkten ha testats i enlighet med bestämmelsen och ett testprotokoll ska kunna visas upp. Undantaget medför inga kostnader, men underlättar viss hantering i främst raffinaderiverksamhet.

2 kap. 1 § - Krav på anordningar

Syftet är att säkerställa att alla anordningar där man hanterar brandfarliga vätskor är anpassade och säkra för den aktuella hanteringen. Kravet har visserligen inte funnits explicit tidigare för annat än lösa behållare, men indirekt har kravställningen varit likvärdig då krav har funnits på att den brandfarliga vätskan inte ska kunna komma ut okontrollerat.

Till bestämmelsen har tillfogats två allmänna råd. Det första rekommenderar att lösa behållare större än 5 liter bör vara tillverkade, kontrollerade och typgodkända i enlighet med ADR-S eller RID-S. Kravet har funnits sedan innan i form av ett sätt att uppfylla kravet på typgodkännande i avsnitt 5.1.5 i SÄIFS 2000:2. I praktiken har den enda möjligheten varit att använda ADR/RID-godkända förpackningar, då det inte funnits något ackrediterat certifieringsorgan för uppgiften på senare år. Volymgränsen på 5 liter införs då det inom ADR/RID förekommer s.k. begränsade mängder i vilka förpackningarna saknar krav, bortsett från att de ska vara täta och klara normal påfrestning. Bestämmelsen medför inga ökade kostnader då innehållet i praktiken är detsamma som tidigare.

Det andra allmänna rådet innebär att MSB rekommenderar att lösa behållare av plast inte används i mer än 5 år. Rekommendationen mot att hantera brandfarlig vätska i lösa behållare av plast som är äldre än 5 år syftar till att hantera det faktum att plast som material åldras och blir sprödare med tiden. Tidigare utkast till dessa regler hade inte kravet som ett allmänt råd utan som ett skarpt krav. Utredning har dock visat att det i vissa fall kan anses oproportionerligt att kräva det så stringent. Därför flyttas det nu till ett allmänt råd. MSB har inte funnit några krav på märkning av produktionsdatum på plastförpackningar i annan lagstiftning och

därför kan det ibland bli omöjligt att bestämma det datumet. Som alternativ tillåts därför inköpsdatum vid beräkning av behållarens tillåtna användningstid.

Vissa verksamheter kan behöva se över sitt innehav av reservdunkar tillverkade i plast och förnya dessa, vilket leder till ökade kostnader. MSB beräknar att en ny reservdunk kostar 150 kronor och för verksamheter med större plastkärl kan det kosta från 3000 kronor.

~~Ingen tillkommande kostnad beräknas för denna reglering.~~

2 kap. 2 § - Risk för korrosion

Kravet på att anordningar ska hanteras på sådant sätt att risken för uppkomst av korrosion minimeras har inte funnits på detta sätt tidigare. Syftet är att all utrustning ska hanteras på ett sådant sätt att riskerna för korrosion minimeras oavsett hur känsligt materialet är för korrosion. Kravet bedöms inte medföra kostnader för åtgärder.

2 kap. 3 § - Ventilation

Krav på tillräcklig ventilation finns sedan tidigare liksom på att frånluften ska mynna ut på lämplig – dvs. säker - plats. Kravet har nu kompletterats med att frånluften inte ska kunna komma in genom andra öppningar i byggnader. I de fall ventilationen måste vara mekanisk har det i kravet även förtydligats att denna funktionalitet måste säkerställas fortlöpande.

En lämplig plats att släppa ut frånluften på har även tidigare tolkats som en plats där den inte ska kunna komma in genom andra öppningar i byggnader. Tidigare krav har också medfört att ventilationens funktionalitet måste säkerställas för att den ska kunna anses vara tillfredsställande. Detta kan därför inte anses vara skärpta krav.

De allmänna råden återspeglar rådande praxis både för utformning av den naturliga ventilationen i utrymmen avsedda för förvaring av lösa behållare och det rekommenderade specifika luftflödet vid mekanisk ventilation, vilket även omfattas av krav enligt t.ex. arbetsmiljölögstiftningen.

2 kap. 4 § - Skydd mot skador orsakade av påkörning, nedfallande föremål och annan liknande påverkan

Kravet har funnits i 4.4 i SÄIFS 2000:2, men förtydligas med att trafiksituationen på platsen ska beaktas vid utformning av fysiska påkörningsskydd. Det tillkommer också ett allmänt råd som detaljerar avstånd och kapacitetsklass för ett fysiskt påkörningsskydd för en cistern ovan mark. Viss utökning görs här då även nedfallande föremål omfattas. Bedömningen är dock att detta inte kommer medföra ökade kostnader då, detta tidigare bör ha beaktas utifrån kravet i 4.1 i SÄIFS 2000:2.

2 kap. 5 § - Betyggande placering

Kravet är sammansatt av flera tidigare ställda krav. Det har ändrats till sin utformning men innebär inga fördrande förändringar.

Även det allmänna rådet med avståndstabellerna har uppdaterats. Ett förtydligande har gjorts att avstånd som behövs utifrån lokala förutsättningar i första hand bör beräknas i utredningen av risker enligt 7 § LBE. Om man av någon orsak inte kan eller vill göra detta, kan istället tabellen i bilaga 1 användas. I SÄIFS 2000:2 fanns många tabeller med avstånd och brandteknisk avskiljning som åtgärd för att uppnå betryggande säkerhet. Det var oklart hur dessa tabeller tagits fram och ibland fanns det tolkningssvårigheter kring vilken tabell som borde användas. MSB har därför valt att ta fram helt nya avståndstabeller, där avståndsrekommendationerna baseras på beräkningar i Drivkraft Sveriges verktyg för begränsning av brandspridning mellan depåcisterner. Verktøget bygger på strålningsberäkningar från en brinnande cistern som hotar en närliggande och på hur lång tid det tar innan insidan på mantelytan hos den hotade cisternen uppnår den förvarade vätskans självantändningstemperatur. Verktøget är inte tillgängligt på den öppna marknaden och ska därför inte uppfattas som det enda sättet att beräkna lämpliga avstånd på. Det finns andra beräkningsprogram som kan användas för beräkningar på tillfredsställande sätt. Syftet är heller inte att fastslå att mantelytans temperatur i förhållande till självantändningstemperatur som det enda tillämpliga kriteriet, det finns annan vedertagen branschpraxis som kan användas. MSB har valt att redovisa vilket program som legat till grund för de angivna tabellvärdena för att visa hur de tagits fram. Eftersom tabellvärdena ska kunna användas när en verksamhet saknar egna möjligheter till bedömningar, har de siffror som finns i tabellerna beräknats utifrån förutsättningar som kan anses mindre gynnsamma än normalt. Därutöver har ytterligare säkerhetsmarginal lagts till, för att säkerställa att avståndet ska bli säkert i så gott om alla lägen. Avstånden är dessutom tänkta att ge säkerhet från såväl hotande brand från omgivningen till de brandfarliga vätskorna, som från en brand i de brandfarliga vätskorna mot omgivningen.

Definitionen av svårutrymda lokaler har ändrats från att bara bestå av några exempel, till formuleringen: *lokaler från vilka en utrymning kan förväntas ta lång tid på grund av verksamheten i lokalen eller typen av byggnad*. Detta kan leda till nya bedömningar av vilka byggnader som anses svårutrymda. I ett fåtal fall kan det då leda till ökade kostnader för befintliga verksamheter, men dessa anses som få, samtidigt som kostnaden är svår att uppskatta.

De allmänna råden har kompletterats med en rekommendation om att lösa behållare i butiker bör placeras enligt kapitel 2 i MSB:s handbok om brandfarliga gaser och vätskor i butiker. Rekommendationerna har därmed väsentligt preciserats jämfört nuvarande allmänna råd i SÄIFS 1996:2, som kommer att upphävas i sin helhet när det nya föreskriftsförslaget träder i kraft. De preciserade rekommendationerna för brandtekniskt avskilda försäljningsutrymmen kan leda till något ökade kostnader för vissa verksamheter, men de är svåra att uppskatta.

2 kap. 6-8 §§ - Skyltning

Kraven på skyltning för yrkesmässig verksamhet finns i Arbetsmiljöverkets föreskrifter och innebär därmed ingen merkostnad för yrkesverksamheter. I dessa föreskrifter har omfattningen utökats till att gälla även privat hantering när

mängderna överskrider 100 liter brandfarliga vätskor. Den utökade omfattningen bedöms där med träffa privatpersoner som har mer än tillståndspliktiga mängder, om det rör sig om vätskor med låga flampunkter, eller privatpersoner som hanterar mer än 100 liter med högre flampunkter, med eller utan tillstånd. Antalet privatpersoner med tillstånd för hantering av brandfarlig vätska torde vara mycket lågt. MSB saknar tillförlitlig statistik, men det är ovanligt att privatpersoner söker tillstånd för hantering av brandfarliga vätskor. MSB uppfattar att antalet som t.ex. har eldningsolja i större kvantiteter än 100 liter har minskat i takt med att uppvärmningssättet blivit mindre vanligt, men det finns dock fortfarande villor som värms av oljeeldning. Kostnaden för att anskaffa och sätta upp skyltar för de som inte redan har, uppskattas till ca 300 kr per fastighet och bedöms inte som en oskälig kostnad.

2 kap. 9 § - Obehörigt förfarande

Kravet omfattar nu även privat hantering som överstiger 100 liter. Det innebär alltså en skärpning, men kostnaden bedöms bli låg.

2 kap. 10-12 §§ - Öppen hantering

Dessa krav finns i nuvarande föreskrifter, om än inte lika tydligt. Förtydligandet i förslaget bedöms inte öka kostnaderna utan enbart förenkla möjligheterna att göra rätt. Kravet om att spill ska kunna samlas upp och omhändertas har tidigare inte funnits direkt kopplat till öppen hantering, men har likväl omfattats genom det allmänna kravet om spillhantering i 8 kap. SÄIFS 2000:2. Således förutses inga nya investeringar för detta.

2 kap. 13 § - Spill och läckage

Kravet är inte nytt utan en precisering av kravet i 8 kap. SÄIFS 2000:2. Där har framgått att man ska ha beredskap att ta hand om eventuellt spill och läckage och för att göra det bör man ha haft tillgång till saneringsmaterial. Detta krav ses därför snarare som ett förtydligande än en skärpning och MSB ser heller ingen kostnadsökning för verksamheter eller privatpersoner.

2 kap. 14 § - Släckutrustning

Syftet med bestämmelsen är att ha möjlighet att motverka och släcka en liten brand i antingen den brandfarliga vätskan eller i annat brännbart, som papperskorgar eller liknande, innan den eskalerar till en stor brand inom hela lagret av brandfarliga vätskor. Kravet har undantagits hantering där all lagring sker i cisterner i mark. Krav på brandsläckare har sedan tidigare funnits i annan lagstiftning vilket gör att inga större kostnader tillkommer. MSB är medveten om den problematik som kan finnas på obemannade drivmedelsstationer med cisterner ovan mark, där stöld- och sabotagerisk finns för släckarna, men bedömer ändå kravet som relevant. För denna typ av stationer kan det innebära en fördyrande åtgärd eftersom någon form av stöldskydd kan behövas. Stöldskyddet för brandsläckare bedöms dock inte vara en direkt kostnad utifrån denna föreskrift och beräknas därför inte här.

2 kap. 15 § - Skriftliga instruktioner

Detta är ett nytt krav men dess ungefärliga motsvarighet finns i 11 § AFS 2011:19. MSB har valt att snäva in det till att avse att instruktionerna ska finnas i den omfattning som behövs för att motverka risken för brand och explosion. Vi har dessutom valt att låta kravet omfatta privat hantering i de fall hanteringen avser mer än 100 liter brandfarliga vätskor. Eftersom reglerna för yrkesmässig hantering inte skärps, ser MSB inga ökade kostnader. Privatpersoner kan i vissa fall komma att beröras av kravet, men den hanteringen bedöms i normalfallet kunna styras genom en enkel instruktion som inte behöver medföra merkostnader.

Under arbetet med föreskrifterna har frågan om krav på att instruktionerna ska finnas tillgängliga på svenska diskuterats vid ett flertal tillfällen. MSB har bedömt att det blir oproportionerligt att ställa ett sådant krav på generell grund. Det kan i viss mån också stå i strid med principen om fri rörlighet av varor och tjänster inom EU, eftersom det försvårar den enskildes möjlighet att köpa varor i andra EU-länder och själv överföra dessa till Sverige. Däremot kan det trots avsaknaden av ett uttryckligt krav ändå finnas tillfällen då instruktionerna behöver finnas på svenska för att formuleringen ”i den omfattning som behövs för att motverka risken för brand och explosion” ska anses uppfylld. Detsamma gäller i förhållande till det generella aktsamhetskravet i 6 § LBE. Anordningarnas komplexitet och användarnas kompetens i det aktuella fallet blir avgörande vid denna bedömning. Detta blir därför en fråga för tillståndsmyndigheterna att ta ställning till.

2 kap. 16 § - Lastade fordon

Liknande krav finns sedan tidigare i SÄIFS 1990:2 och därför förutses heller inga kostnadsökningar.

2 kap. 17 § - Tillfällig förvaring i ADR eller RID behållare

Tidigare har detta område varit helt oreglerat. Diskussioner har därför funnits om det har varit tillåtet eller ej att tillfälligt, utanför transportkedjan, förvara brandfarliga vätskor i behållare avsedda för transport. Syftet med denna bestämmelse är därmed att tydliggöra att den hanteringen är möjlig, under förutsättning att situationen i övrigt innebär en bibehållen säkerhet. Bestämmelsen medför inga kostnader.

3 kap. 1 § - En IBC måste följa ADR-S/RID-S

Kravet har funnits sedan innan i form av ett sätt att uppfylla kravet på typgodkännande i avsnitt 5.1.5 i SÄIFS 2000:2. I praktiken har den enda möjligheten varit att använda ADR/RID-godkända förpackningar, då det inte funnits något ackrediterat certifieringsorgan för uppgiften på senare år. Syftet är att tydliggöra att en IBC måste hållas levande inom transportregelverket för att fortsatt få användas för hantering av brandfarliga vätskor. Det innebär att man behöver genomgå de återkommande kontroller som föreskrivs i ADR-S eller RID-S.

Ett undantag ges för verksamheter som omfattas av undantaget i delavsnitt 13.2.1 i ADR-S. Eftersom de inte behöver ha kontrollerade IBC:er i sina transporter blir det orimligt att de ska behöva ha dessa kontrollerade när transporten avslutas.

Bestämmelsen medför inga ökade kostnader då innehållet i praktiken är detsamma som tidigare.

3 kap. 2 § - Lösa behållare större än 1000 liter

Kravet på att lösa behållare större än 1000 liter ska vara utrustade med nivåmätning, överfyllningsskydd och avluftning har funnits tidigare, men det tydliggörs nu att behållarens utrustning också måste ingå i typgodkännandet.

3 kap. 3 § - Lösa behållare i stationär användning

Bestämmelsen är ny och avser ett tidigare svårtolkat område. Syftet med bestämmelsen är att klargöra hur och när en behållare, som i första hand är konstruerad och avsedd för transport, får användas på samma sätt som en cistern, d.v.s. genom att fyllas och tömmas på samma plats. Syftet är även att uppnå en mer likvärdig säkerhet i hanteringen i jämförelse med alternativet, att installera en cistern i enlighet med MSBFS 2018:3, som MSB menar borde vara det primära alternativet då hantering på en och samma plats avses.

Kostnaden är svår att uppskatta, men bedöms drabba många företag eftersom sådan användning av dessa behållare inte är ovanlig. MSB anser att kostnaden är motiverad, då alternativet att installera en cistern enligt MSBFS 2018:3 uppfattas vara dyrare.

3 kap. 6-7 §§ - Lösa behållare ska avskiljas brandtekniskt och invallas

Tidigare återfanns krav på förvaringsplatsens utformning i 6 kap. SÄIFS 2000:2, dels i 6.2 för att förhindra okontrollerade utsläpp och dels i 6.5 för att hindra brandspridning genom krav på brandteknisk avskiljning. Kraven angav ingen minsta volym för när reglerna började gälla. I de tillhörande allmänna råden fanns flera tabeller för olika situationer där olika nivåer på skyddsåtgärder exemplifierades. MSB har valt att redan i föreskriftstexten ange gränserna för när kravet gäller. Då det i tidigare reglering saknades rekommendationer för vissa volymer kan de ändrade kraven uppfattas som en skärpning, men utifrån de faktiska kraven är det en lättnad då det nu inte krävs några specifika skyddsåtgärder för mindre volymer. Bestämmelserna medför därför inga ökade kostnader.

3 kap. 10 § - Fallskydd

Regeln syftar till att minska riskerna för läckage i samband med fall. Allt fler och större central- och distributionslager blir allt vanligare, vilket resulterar i behov av att förvara lösa behållare på högre höjd. MSB ser behov av att reglera området så att åtgärder vidtas för att minimera riskerna för fallskador med förpackningar med brandfarliga vätskor.

Regeln kan leda till kostnader i form av omplanering av förvaringsplatser eller ombyggnation. Kostnadsökningar är svåra att beräkna då de kommer variera kraftigt utifrån typ av hantering.

3 kap. 11 § - Storskalig lagerhållning

Även detta krav har stark koppling till stora central- eller distributionslager. MSB bedömer att det är av stor vikt att åtgärder vidtas för att minimera risker och konsekvenser av olyckor i sådana verksamheter. Redan idag är man ålagd att genom 7 § LBE genomföra en utredning av risker och därmed bör inte detta krav medföra nya kostnader.

3 kap. 12-15 §§ - Lösa behållare i eller i anslutning till bostäder

Tidigare har inga särskilda krav riktats mot hantering i eller i anslutning till bostäder. Det har funnits rekommendationer som uppfattats som indirekta krav. MSB vill med dessa bestämmelser tydliggöra hur man som privatperson ska hantera brandfarliga vätskor. Samtliga krav är i linje med tidigare rekommendationer och därför förutses inga direkta kostnader.

3 kap. 16 § - Lösa behållare för saluföring

Detta krav fanns tidigare i avsnitt 3.1 i SÄIFS 1996:2, men behållarvolymen fanns angiven i det allmänna rådet och behållarstorleken varierade utifrån förpackningsmaterial. Det nya kravet är i den bemärkelsen en skärpning då den faktiska volymen nu regleras i föreskriften. Å andra sidan innebär det en lättnad då det endast omfattar vätskor med låg flampunkt. Syftet med bestämmelsen är att minska risken för stor pölbildning i en butik vid ett oavsiktligt utsläpp från en behållare med brandfarlig vätska. Ju större pöl som bildas, desto större blir sannolikheten att de brännbara ångorna breder ut sig och når en tändkälla, som t.ex. oklassad elektrisk utrustning eller statistiskt uppladdade personer.

Det är inte vanligt med stora förpackningar med brandfarlig vätska i butiker idag, men det förekommer. En tänkbar hanteringslösning kan vara en låst container för förvaring av de större behållarna. Kostnaden för en 8-fots container med lås uppskattas till ca 15 000 kr.

4 kap. 1 § - Lossningsplatsens utformning

Några av kraven i strecksatserna har inte funnits i hanteringsföreskrifterna tidigare. Kravet på att tankfordonet ska kunna lämna platsen utan att behöva backa är nytt, men det har varit vedertaget och tillämpats på de flesta anläggningar. MSB bedömer att det är fullt möjligt att efterfölja det nya kravet utan ombyggnation, då det bör vara möjligt att backa på plats innan lossningen.

Kravet på jordanslutning har funnits i 5 § SÄIFS 1990:2, men med en annan formulering.

4 kap. 2 § - Påfyllningsskylt

Kravet har tidigare funnits i cisternföreskrifterna, SÄIFS 1997:9, men togs bort vid revidering 2011. Det ansågs vara ett hanteringskrav och passade därmed inte in i de renodlade produktkraven. Detta har medfört att det under några år saknats formellt krav på liknande skylt, men det har hela tiden varit tanken att det ska föras in i hanteringsföreskriften. MSB bedömer att det inte tillkommit särskilt många nya anläggningar under dessa år som inte frivilligt valt att sätta upp motsvarande

skylt. Om någon måste anslå en ny skylt beräknas kostnaden vara låg, ca 300 kronor per skylt.

4 kap. 4 § - Invallning, avledning eller liknande

Motsvarande krav på förvaringsplatsens utformning finns i avsnitt 6.1 i SÄIFS 2000:2. Där är kravet formulerat så att förvaringsplatsen ska vara utformad på ett sätt så att ett utsläpp inte kan spridas okontrollerat. Kravet har gällt för alla brandfarliga vätskor, oavsett volym och flampunkt. I ett antal tabeller i allmänna råden till föreskriften, finns exempel på hur man bör dimensionera invallningar utifrån placering (ute/inne/typ av byggnad) och vilken flampunkt (klass) vätskan har. Tabellerna i allmänna rådet har i praktiken blivit styrande för när invallning ansetts behövas, även om kravet inte varit formulerat på det sättet.

MSB har valt att precisera kravet i föreskriften i stället för att ha ett allmänt råd. Regelförslaget innebär en lättnad eftersom vissa volymer av vissa brandfarliga vätskor inte längre behöver invallas, avledas eller ha annan anordning för att omhänderta spill och läckage. MSB bedömer dock att tabellerna i det allmänna rådet varit så styrande sedan år 2000 att flera befintliga anläggningar kan behöva vissa lättnader under en övergångstid för att kunna anpassa verksamheten till de nya kraven och därför finns övergångsbestämmelse 2 som låter vissa anläggningar som är tagna i drift före 2021, dimensionera sin invallning utifrån de allmänna råden till SÄIFS 2000:2 fram tom. 2027-06-30.

Jämfört med tabellerna i allmänna rådet till SÄIFS 2000:2 innebär de nya kraven en skärpning för vätskor med flampunkt mellan 21 och 30 grader vid förvaring utomhus. Vid inomhusförvaring av vätskor med flampunkt upp till 30 grader innebär den nya bestämmelsen en skärpning för det som tidigare benämndes som B-byggnad, däremot innebär det lättnader gentemot det som tidigare benämndes som A-byggnad. För vätskor med flampunkt över 30 grader förvarade inomhus innebär det en lättnad i tidigare A-byggnad och en något skärpt nivå motsvarande B-byggnad. Det som tidigare benämndes som C-byggnad hade tidigare inga rekommendationer kring invallning och de nya kraven blir således en skärpning.

Övergångsbestämmelsen innebär alltså att befintliga verksamheter får en tid på sig att anpassa sig till de nya kraven, inte att man helt friställs från dem.

4 kap. 5 § - Gemensam invallning

Detta har varit tillåtet tidigare, men föreskriftsförslaget innebär ett förtydligande kring hur man får invalla flera cisterner i en invallning. Även i detta fall har tyngdpunkten av styrningen funnits i det allmänna rådet till SÄIFS 2000:2 och den föreslagna bestämmelsen är i linje med den styrningen.

4 kap. 6 § - Brandteknisk avskiljning

Motsvarande krav på brandteknisk avskiljning finns i avsnitt 6.5, SÄIFS 2000:2. Där är kravet utformat så att det ska finnas den brandtekniska avskiljning som behövs för att förhindra brandspridning till och från de brandfarliga vätskorna. I nuvarande förslag preciseras kravet till att endast omfatta förvaring i cisterner med en specifik volym, beroende av flampunkten. Enbart utifrån kravställningen i

föreskriftstexten är det alltså fråga om en lättnad. I tabeller i de allmänna råden till SÄIFS 2000:2 finns exempel på olika nivåer för brandteknisk avskiljning som är beroende av volym och flampunkt. Dessa tabeller har i praktiken blivit styrande. Jämfört med tabellerna i allmänna rådet till SÄIFS 2000:2 innebär de nya bestämmelserna i några fall en skärpning av kravet. Främst i det som betecknats som B- och C-byggnad. Det nya kravet öppnar också upp för att det ibland kan behövas kraftigare brandteknisk avskiljning än EI60, vilket är en skärpning jämfört med de tidigare allmänna råden. Mot bakgrund av att tidigare nivåer för den brandtekniska avskiljningen hämtats från tabellerna i så hög utsträckning kan behovet av ombyggnad uppstå i flera verksamheter med kostnadsökningar som följd.

MSB bedömer dock att tabellerna i det allmänna rådet varit så styrande sedan år 2000 att flera befintliga anläggningar, på samma sätt som i 4.kap 6§ ovan, kan behöva vissa lättnader under en övergångstid för att kunna anpassa verksamheten till de nya kraven och därför finns övergångsbestämmelse 2 som låter vissa anläggningar som är tagna i drift före 2021, dimensionera sin brandtekniska avskiljning utifrån de allmänna råden till SÄIFS 2000:2 fram tom. 2027-06-30.

4 kap. 7-8§§ - Åtgärder mot överfyllning

Bestämmelserna syftar till att motverka risken för överfyllning av cisterner. Det är fortfarande en relativt vanligt förekommande företeelse vilket det inte borde vara. Därför anser MSB att det är motiverat att förtydliga så att detta motverkas. Inget av kraven medför någon reell kostnad.

5 kap 1 § - Snabb avstängning

Syftet med bestämmelsen är att varje ledning ska kunna stängas så snabbt som säkerheten medger vid en händelse som innebär läckage från ledningen. Flödet ska kunna brytas manuellt för att undvika större konsekvenser vid ett läckage som inträffar samtidigt som ett strömbortfall. Kravet har inte funnits tidigare och kan medföra att verksamheter behöver montera in nya manuella stängventiler, vilket medför en kostnad. MSB uppskattar kostnaden till i snitt 10 000 kronor och anser att den ökade säkerheten väl motiverar kostnadsbilden.

5 kap. 2 § - Kulvertar, skyddsror eller motsvarande

Kravet har inte funnits på senare år, men har likväl ofta följts. Motsvarande krav fanns tidigare i avsnitt 4.3 i SÄIFS 1997:9 men togs bort 2011 när de nya föreskrifterna om rör och cisterner för brandfarliga vätskor skrevs. Kravet ansågs passa bättre i hanteringsföreskrifterna (jämför kommentar till 4 kap. 2 § ovan). MSB bedömer att de flesta nyare konstruktioner ändå följt den tidigare bestämmelsen och därför kommer inga kostnadsökningar att ske.

Vid hantering av brandfarliga vätskor i ett relativt tillslutet område finns det risk att spill och läckage ansamlas och bildar en explosiv atmosfär. Ventilering av dessa områden är därför särskilt viktig för att undvika antändning.

Att materialet i kulvert eller skyddsroret tål de förvarade vätskorna är också ett rimligt krav då själva syftet med kulverten eller skyddsroret är att skydda mot eventuella utsläpp.

5 kap. 3 § - Rörledningar i väggar, tak eller golv

Bestämmelsen är ett nytt krav som är relevant eftersom risken för läckage är mindre vid svetsade eller hårdlödda fogar och ett skydds rör motverkar också att läckande vätska sprider sig okontrollerat inuti byggnadens väggar, tak eller golv eller i annan dold förläggning.

Kravet följer praxis enligt branschanvisningar, att inte gjuta eller bygga in rörsammanfogningar, vilket innebär att kravet inte medför några konsekvenser för nyare anläggningar. Historiskt har ofta ansetts att man inte fått dra ledningar för brandfarliga vätskor i dold förläggning. Det har däremot inte funnits något förbud mot detta. Avsaknaden av förbud har lett till att det på senare tid blivit allt vanligare att dra rör för brandfarliga vätskor i väggar, tak och golv. MSB anser därför att det finns behov av att reglera sådana installationer för att minska risken för brand och explosion.

Det kan alltså finnas installationer som har ledningar i dold förläggning i byggnader som inte uppfyller det nya kravet. Att göra om dessa installationer skulle medföra stora kostnader och MSB har därför valt att införa övergångsbestämmelse 3 om att kravet enbart gäller nya installationer som gjorts efter att föreskrifterna trätt i kraft.

För nya rörledningar som dras inuti vägg, tak eller golv bedöms skyddsroret innebära en extra kostnad på ca 100 kr per meter.

Slutligen gäller inte kraven för rörledningar som är åtkomliga utan hjälp av verktyg.

5 kap. 4 § - Slangledningar får inte förläggas dolt i en byggnad

Kravet innebär ett förbud mot inbyggda slangledningar. Om det finns behov av dold förläggning inuti en byggnad ska rör i enlighet med 5 kap. 4 § användas istället för slang.

5 kap. 6 § - Öppen ände ska skyddas

Kravet innebär att en rörände aldrig ska lämnas öppen eller enbart skyddas av en automatstyrd ventil. Kravet förtydligas genom ett tillhörande allmänt råd med förslag på vilka åtgärder som kan vidtas.

5 kap 7 § - Rörledningar i mark ska vara spårbara

Detta krav har inte funnits tidigare. MSB anser att det är rimligt att med viss noggrannhet kunna spåra och dokumentera var rörledningar i mark finns. Det följer också branschstandard för de flesta rörledningar. Kravet innebär inte att alla rörledningar måste mätas in med kalibrerade instrument, det går även att mäta in med helt vanliga mätverktyg och dokumentera detta i en relationsritning.

Sannolikt finns äldre anläggningar där rörledningarna inte har mätts in eller dokumenterats. Det kan i vissa fall vara svårt att mäta in dem med mindre än att de måste grävas upp. Eftersom grävarbeten utgör en risk för att skada rörledningar i mark, har MSB valt att ge övergångsbestämmelse 4 som innebär att kravet inte gäller befintliga anläggningar.

Inmätning av nya rörledningar i mark innebär en kostnad som skiljer sig beroende på hur långt rörledningen dras. Inom en anläggning kan detta röra sig om ett tiotal upp till några hundra meter, medan rörledningar som går mellan anläggningar kan vara flera kilometer. Att ta fram denna dokumentation inom en anläggning är starkt beroende av hur omfattande, långa och komplexa rördragningarna är, men tidsåtgången bedöms bli från en arbetsdag upp till en vecka. Bedömningen inkluderar även tid för etablering och rapportering. MSB:s uppskattning av arbetskostnaden är 1000 kr per timme, vilket innebär en total kostnad mellan 8000 och 40000 kr.

5 kap. 8 § - Skydd mot pågrävning

Skydd mot pågrävning finns inte i nu gällande regelverk under LBE. Det har ändå funnits behov av att markera var ledningar finns och att motverka skador på ledningar vid grävarbeten. Efterlevnad av detta nya krav kommer resultera i en bättre säkerhet för den som utför grävningsarbete på platser med nedgrävda rör för brandfarliga vätskor. Markeringsband är en liten kostnad i sammanhanget och övriga krav handlar mer om planering av arbetet. Redan förlagda rör kan inte omfattas av kravet då en uppgrävning av rören skulle medföra orimliga kostnader och dessutom medföra risker. Därmed gäller bestämmelsen enbart för ny- eller ominstallerade rör i mark enligt övergångsbestämmelse 4.

5 kap. 9 § - Rör i mark ska inte skadas av omgivningen

Motsvarande krav fanns tidigare i SÄIFS 1997:9, men i nyare utgåvor av den föreskriften har regeln tagits bort i syfte att flytta kravet till dessa föreskrifter. Liksom för ovan nämnda bestämmelser (exempelvis 5 kap. 4-5 §§) bedömer MSB att branschen inte gjort några förändringar under tiden som bestämmelsen saknats. Bedömningen är att rör förlagts i mark med kravets syfte i åtanke. MSB gör därför bedömningen att kravet inte medför några kostnadsökningar.

5 kap. 11 § - Slangledningar får endast användas då de behövs

Syftet med kravet är att styra användningen av slang till endast de tillfällen då dess egenskaper faktiskt behövs. Bestämmelsen syftar dessutom till att minimera onödig längd på slang som används då sådan endast utsätter slangen för utökad skaderisk. Slangledningar ovan mark ska också inspekteras regelbundet under användning och bytas vid behov. Användandet av slang för brandfarliga vätskor är historiskt sett begränsat och MSB vill även fortsatt se rör som förstahandsvalet, men inser ändå att det finns hantering där slangar behövs. Kravet bedöms inte medföra någon betydande kostnadsökning.

5 kap. 12 § - Rörledningar som tas ur bruk

Detta krav har tidigare endast gällt cisterner. Det är dock lika relevant för rörledningar, eftersom de annars kan orsaka olyckor långt efter att de slutat användas. Kostnaden för en sådan åtgärd uppskattas till ca 2700 kr (2000 kr för att tömma rörledningarna, 700 kr för en timmes arbete för en hantverkare att ta bort eller åtgärda anslutningar), men kan bli högre vid längre ledningsdragnings. I övrigt bedöms bestämmelsen inte få några konsekvenser för företagen.

6 kap. 1 § - Undantag i enskilda fall

MSB behöver ha möjlighet att i enskilda fall och om det finns särskilda skäl, medge undantag från tillämpningen av denna författning. Paragrafen finns till för undantagsfall där MSB inte kunnat förutse eventuellt orimliga följder av föreskriften. Undantagsmöjligheten bedöms inte medföra några direkta kostnader för verksamheter, men eventuellt väntetid under MSB:s handläggning av ärendet kan resultera i kostnader som inte går att beräkna. MSB:s får kostnader för handläggning av ärenden om undantag som beräknas vara hanterbara för myndigheten.

Upphävda krav

I detta avsnitt redovisas de krav som upphävs utan att ersättas i de nya föreskrifterna och där MSB finner det nödvändigt med en vidare kommentar.

SÄIFS 2000:2

Kapitel 3

Har i sin helhet tagits bort då MSB anser att kravet i 7 § LBE utgör tillräcklig reglering. MSB har däremot valt att lämna ett allmänt råd direkt till 7 § LBE i denna föreskrift.

Kapitel 4

4.5 om handlingsprogram för stora mängder har inte förts vidare. Kravet på handlingsprogram var en del av Sveriges genomförande av "Rådets direktiv 96/82/EG av den 9 december 1996 om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår" (Seveso II-direktivet). Seveso II-direktivet är upphävt och därför ska också kravet på handlingsprogram tas bort.

Kapitel 5

5.1.1. förändras till att enbart omfatta lösa behållare. Tidigare nämndes kaminer och element som särskilda produkter, dessa betraktas nu som lösa behållare i enlighet med definitionen i kapitel 2, utan att nämnas som särskilda produkter.

5.1.3-5.1.5 avseende typkontroll tas bort i sin helhet. Bestämmelserna saknade juridisk mening under stor del av föreskrifternas levnad då det inte längre fanns ackrediterade certifieringsorgan inom området. Ansvar för mindre behållare

läggs nu på brukaren att kontrollera själv att kraven uppfylls och för behållare större än 5 liter ska krav från ADR/RID vara uppfyllda.

5.2 om bergrum tas bort. MSB kommer utreda vidare om behov föreligger för nya föreskrifter för bergrum för brandfarlig vätska respektive brandfarlig gas. I viss mån har behovet förändrats under den relativt långa tid som arbetet med dessa föreskrifter pågått, men då en del bergrum återtagits i drift och beredskapsplanerna går åt ett håll som gör bergrumshanteringen mer attraktiv igen ser MSB ändå inte denna föreskrift som rätt plats att reglera bergrum.

5.3 om cisternrum tas bort och regleringen utformas istället som två separata krav på invallning respektive brandteknisk avskiljning.

Kapitel 6

6.3.1 om samförvaring med brandfarlig gas och lättantändligt material tas bort då det redan finns reglerat i 11 § LBE.

Kapitel 7

Kravet om brandgator i 7.3 tas bort då det inte primärt betraktas som en LBE-fråga utan snarast bör hanteras under annan lagstiftning, som t.ex. lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO).

7.4 tas bort i linje med att övriga krav på bergrum tas bort.

Kapitel 11

Kapitlet tas bort i sin helhet då hänvisning till LBE inte behövs i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

SRVFS 2005:10

Kapitel 1

Definitioner av vad som utgör brandfarlig vätska och brandfarlig gas finns numera i MSBFS 2010:4.

Kapitel 2

Flampunktsbestämning ska utföras enligt bestämmelserna i MSBFS 2010:4.

Kapitel 3

Blandningar ska flampunktsbestämmas enligt samma metod rena produkter. I de fall som blandningen inte är homogen kommer den mest lättflyktiga komponenten vara avgörande för flampunktsbestämningen.

Kapitel 4

Klassindelningen tas bort och istället används rena flampunktsgränser för att avgränsa vissa bestämmelser. Den brytpunkt som nu väljs är 30 °C och baseras utifrån risken att explosivatmosfär kan uppstå och kan därmed kopplas till ATEX-regleringen i SRVFS 2004:7.

SÄIFS 1996:2

Kapitel 1 och 2

MSB har valt att, istället för att särreglera försäljningsställen, införliva den hanteringen i de allmänna hanteringsföreskrifterna. Detta medför en mer lättöverskådlig regelflora. MSB har, för att underlätta för den här typen av verksamhet, publicerat en handbok som särskilt riktar sig till hantering i form av försäljning, "Brandfarliga gaser och vätskor samt gasapparater i butiker" med publikationsnummer MSB1538.

Kapitel 3

Bestämmelserna i kapitel 3 finns i de nya föreskrifterna, om än formulerade och införlivade bland andra krav. Ingen praktisk förändring förväntas av att bestämmelserna i detta kapitel inte flyttas vidare i sin helhet. Värt att påpeka är att 3.1.1 som styr vilken behållarstorlek som fått exponerats för kund i butiken inte hade någon storlek i föreskriftskravet utan istället rekommenderade olika volymer beroende på materialet i behållaren. Här har MSB valt att tydliggöra detta på så sätt som beskrivits ovan till 3 kap. 16 §.

Kapitel 5

Kapitlet tas bort i sin helhet då hänvisning till LBE inte behövs i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

SÄIFS 1990:2

3, 5, 6,7 §§ tas bort då detta regleras tydligt i ADR/RID.

4 § har ersatts av 2 kap. 3 § i förslaget och gäller mer generellt vid all risk för elektrostatisk uppladdning.

8 § hänförs till hantering av ATEX frågor och bedöms därför hanteras under SRVFS 2004:7.

Tidigare remitterade krav som tas bort

2 kap. 3 § - Anslutning till jord

Efter analys anses det redan täckas av SRVFS 2004:7 som en åtgärd för att förhindra antändning. Därför finns inte skäl att reglera det en gång till här.

3 kap. 1 § - Lösa behållare större än 5 liter måste följa ADR-S/RID-S

Eftersom det inom ADR-S och RID-S förekommer åtskilliga undantag som leder till att det finns ett stort antal behållare som får användas för transport av brandfarliga vätskor trots att de inte genomgått provning och godkännandeförfaranden blir det inte rimligt att ställa det kravet rakt igenom för hantering av brandfarliga vätskor. MSB har därför valt att istället flytta det till ett allmänt råd till 2 kap. 1 §.

3 kap. 2 § - Lösa behållare i plast

Riskerna med hantering av brandfarliga vätskor i äldre spröda plastförpackningar kvarstår. Kravet anses dock vara oproportionerligt och har därför gjorts om till ett allmänt råd till 2 kap. 1 §. I enlighet med att typgodkända förpackningar utifrån

ADR/RID enbart skulle tillåtas blev det rimligt att göra en generell rekommendation utifrån att det redan gäller inom transportregleverken. Med samma konstaterande som med typgodkännandena och de undantag som finns från ADR-S och RID-S bedöms inte kravet vara proportionerligt.

5 kap. 1 § - Icke anslutna slang- och rörledningar

Syftet med bestämmelsen är att slang- och rörledningar som inte är anslutna till en cistern ska omfattas av relevanta bestämmelser i MSBFS 2018:3 trots att sammankoppling med en cistern saknas. I MSBFS 2018:3 valde MSB att enbart reglera slang- och rörledningar som är anslutna till cisterner, då det förutsattes att merparten av slangar och rör ansluter till en cistern på ett eller annat sätt. Det har nu visat sig att det finns användning med ganska långa rör och slangdragningar utan anslutning till en cistern och därför vill MSB nu reglera den lucka som uppstått mellan föreskrifterna. Verksamheter som konstruerat sin anläggning med rör eller slang som inte är anpassade för den brandfarliga vätskan kommer att behöva byta ut dessa. Även om de inte tidigare omfattats av kraven på rör- och slangledningar i MSBFS 2018:3 så har verksamheterna ändå behövt följa av kraven i LBE. Det innebär att man ska ha valt material som lämpar sig för hantering av brandfarlig vätska och MSB ser därför inget behov av någon övergångsbestämmelse.

Efter remissvar har MSB konstaterat att denna fråga inte är utredd till fyllest och att vi därför inte kan genomföra denna reglering i nuläget. Det finns problem gentemot Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/68/EU (PED) och AFS 2016:1 som behöver hanteras. Det är heller inte utrett hur tillgången till kontrollanter kan säkerställas om regleringen genomförs.

Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

De nya föreskrifterna består endast av nationella regler. De förslagna reglerna bedöms inte gå utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till EU.

Följande EU-förordningar och direktiv påverkar hanteringen av brandfarliga vätskor:

- Maskindirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/42/EG av den 17 maj 2006 om maskiner)
- ATEX-direktiven (Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/34/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar, Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/92/EG av den 16 december 1999 om minimikrav för förbättring av säkerhet och hälsa för arbetstagare som kan utsättas för fara orsakad av explosiv atmosfär)

Föreskrifterna innehåller inga krav som står i konflikt med något av dessa direktiv. Föreskrifterna bedöms, efter samråd med Kommerskollegium, innehålla krav som är anmälningspliktiga enligt bestämmelser om tekniska regler^a. Anmälan om tekniska regler har därför gjorts.

Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Föreskrifterna planeras träda i kraft den 1 xxxx 2023.

MSB ser regelbundet över behovet av handböcker och annat informations material. De nu befintliga dokumenten kommer uppdateras med avseende på dessa nya föreskrifter. Även nya handböcker kan komma att tas fram.

Det blir viktigt att informera om att nya föreskrifter och handböcker publicerats genom olika kanaler, t.ex. hemsida, nyhetsbrev och via branschorganisationer.

Informationsinsatser kommer att genomföras via olika informationskanaler som genom MSB:s tidning Tjugofyra7, MSB:s webbsida, nyhetsbrev samt vid deltagande på konferenser och utbildningar.

B. Kommuner och Regioner

- ( ) Regleringen bedöms inte få effekter för kommuner eller regioner.
- (X) Regleringen bedöms få effekter för kommuner eller regioner.

Beskrivning av effekter för kommuner och regioner

Eftersom kommunerna är tillståndsmyndighet enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor och utövar tillsyn enligt samma lag, får de nu ett nytt regelverk att basera sin tillståndshantering och tillsyn på. Detta kommer att medföra ett behov av utbildning om de nya reglerna, instudering och till viss grad förändrade rutiner och arbets sätt. De allmänna råden tillsammans med handböckerna bör på lite längre sikt ge kommunerna bättre verktyg för sitt arbete än vad de tidigare föreskrifterna med tillhörande allmänna råd har gjort. Eventuella ekonomiska konsekvenser bedöms därför på sikt vara av marginell storlek.

Vissa kommunala och regionala verksamheter, t.ex. skolor, vårdanläggningar och verkstäder påverkas på samma sätt som företag. När de hanterar brandfarliga vätskor blir konsekvenserna de samma som redovisas i avsnitt C.

---

^a Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535/ av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (kodifiering).

C. Företag

( ) Regleringen bedöms inte få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför inte någon beskrivning av punkterna i avsnitt C.

(X) Regleringen bedöms få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför en beskrivning av punkterna i avsnitt C.

Beskrivning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

Statistik över exakt hur många verksamheter som hanterar brandfarliga vätskor finns inte tillgängligt. Även om många av dessa verksamheter är tillståndspliktiga så saknas samlad statistik kring detta. Dessutom finns oerhört många verksamheter som hanterar brandfarliga vätskor under tillståndspliktig mängd. Att uppskatta ett exakt antal blir därför oerhört svårt och osäkert. MSB har därför valt att avstå från detta då en uppskattning blir alltför osäker. Eventuella kostnader har istället beräknats för den enskilda verksamheten.

Beskrivning av vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader.

För att uppfylla kraven i föreskrifterna kan man behöva dokumentera hur de uppfyllts för att kunna visa i en tillståndsprocess eller vid tillsyn. Detta gäller oavsett vilken typ av verksamhet man bedriver. Tidsåtgången varierar kraftigt beroende på verksamhetens komplexitet.

Uppskattningsvis ligger arbetsinsatsen på mellan 1 timme och 2 arbetsdagar. Även timkostnaden varierar eftersom verksamheter i vissa fall tar fram dokumentationen som behövs i egen regi, medan andra anlitar konsulter. I det första fallet uppskattas timkostnaden till 500 kr per timme, i det andra till 1000 kr per timme. Detta ger en kostnad som varierar mellan totalt 500 och 16 000 kr. Troligtvis ligger merparten av företagen i det lägre spannet. Denna kostnad antas inte skilja sig jämfört mot kostnader beroende på tidigare gällande lagstiftning.

Dessutom ställs specifika dokumentationskrav på inmätning av rörledningar i mark. Detta kommenteras i avsnitt A under rubriken *Uppgifter om vilka kostnadsmässiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen.*

Dokumentationen kan behöva uppdateras om verksamheten förändras, men någon reglerad frekvens med avseende på uppdatering av dokumentation finns inte.

Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Vissa av de nya kraven uppfylls i stor utsträckning redan idag genom att branschavisningar, vägledning, handböcker eller praxis följs av många verksamheter. I den mån något företag inte redan uppfyller kraven leder den nya regleringen till mer konkurrensneutrala förhållanden, eftersom samtliga företag har samma regler att följa. I praktiken bedöms regleringen få mycket liten eller ingen påverkan på företagets konkurrensförhållanden.

Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

MSB har under framtagandet av denna konsekvensutredning även utrett påverkan i andra avseenden, men inte kunnat identifiera några sådana.

Beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

MSB har i arbetet med dessa föreskrifter i första hand anpassat reglerna utifrån de risker som finns med hantering av brandfarliga vätskor. Möjlighet och behov av att anpassa reglerna för just små företags förutsättningar har övervägts. Det är dock viktigt att poängtera att syftet är att skydda mot brand och explosion, och det är minst lika viktigt för små såväl som för stora företag.

Mindre företag som hanterar brandfarliga vätskor hanterar ofta mindre volymer. Förutsättningarna för en hantering påverkas i många fall av hur stora volymer som hanteras, vilket får till följd att små företag ofta inte behöver lika omfattande åtgärder som större företag som hanterar större volymer

MSB tar i sin vägledning och information i form av informationsblad, handböcker och annan information på myndighetens hemsida särskilt hänsyn till behovet av att vägledning riktas till små och medelstora företag, liksom till enskilda (privatpersoner).

Det är viktigt att nämna i sammanhanget att riskerna på små företag inte behöver vara mindre, inte ens för de som hanterar mindre volymer. I vissa fall kan det rentav vara det motsatta: Ett mindre företag har inte alltid möjlighet att ha samma beredskap, kompetens och organisation som ett större företag i de fall en olycka inträffar.

D. Samråd

Beskrivning av ett eventuellt tidigt samråd

Som beskrivits ovan i avsnitt A är detta den tredje versionen av dessa föreskrifter som nu remitteras och konsekvensbeskrivs. MSB höll innan den första remissen ett

seminarium där representanter från branschen och räddningstjänster (som ofta är tillstånds- och tillsynsmyndigheter enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor) deltog. Arbetet med föreskrifterna presenterades tillsammans med en kortfattad genomgång av innehållet. Deltagarna fick ställa frågor och kommentera. Ett resultat var att både näringsliv och kommuner gärna ser att möjligheterna till förberedelser tillgodoses. För att bemöta kommunernas behov och önskemålet om att den nya föreskriften skulle förse med allmänna råd som tidigare beskrivits i avsnitt A, slutfördes inte det första föreskriftsförslaget utan istället startades en dialog upp med kommunerna kring detta. Samråd har därmed hållits vid flera tillfällen under perioden december 2017 – april 2021. Samråd har även hållits med företrädare för branschorganisationen Drivkraft Sverige under våren 2021.

E. Kontaktpersoner

Vid frågor angående föreskrifterna eller denna konsekvensutredning, kontakta Johannes Forsberg, telefon: 010 240 5348, johannes.forsberg@msb.se

F. Allmänna råd till LBE

Nya och ändrade allmänna råd

I detta avsnitt redovisas allmänna råd som tidigare inte funnits alls eller som haft en annan innebörd i de föreskrifter som upphävs, hur de motiveras, samt där det är relevant även kostnader som det innebär för de som berörs.

Allmänt råd till 7 § LBE

Ett allmänt råd som beskriver vilket innehåll en utredning om risker bör ha och vad som därvid särskilt bör beaktas, har lagts till. Skälet till detta är att den utredning om risker som ska tas fram i samband med en tillståndsprövning och även löpande uppdateras vid förändringar, oftast anses som mycket bristfällig av tillstånds/tillsynsmyndigheterna.

Till samma paragraf i LBE (7 §) finns också ett allmänt råd som anger att vid hantering av lösa behållare i butiker bör utredningen istället utgöras av en beskrivning av hanteringen i butiken, risker och åtgärder enligt rådet och med hänvisningar till relevanta delar av kapitel 2 i MSB:s handbok om hantering av brandfarliga gaser och vätskor samt gasapparater i butiker (Butikshandboken). Vid behov bör riskutredningen kompletteras med en utredning för sådant som inte omfattas av handboken. Likaså hänvisas verksamheter som hanterar brandfarliga vätskor vid bensinstationer till att hämta stöd i handboken Hantering av brandfarliga gaser och vätskor på bensinstationer.

Konsekvensmässigt bedöms den information och de rekommendationer som ges i Butikshandboken bidra till en ökad tydlighet och därmed en ökad likvärdighet över

landet, effektivitet och rättssäkerhet i de bedömningar som görs i samband med tillsyn. Detta bedöms i sin tur leda till besparingar.

Allmänt råd till 9 § LBE

Ett allmänt råd har lagts till, som beskriver vilka områden en föreståndare för hantering av brandfarlig vätska bör ha kunskap inom. Vidare anges i det allmänna rådet att hur djupa kunskaper inom de olika områdena som krävs avgörs av hanteringens omfattning och komplexitet. Det allmänna rådet är relativt översiktlig men bedöms ändå ge en bild av vilken inriktning och vilken nivå på kunskaper som krävs för att lagtexten ska kunna anses uppfylld.

Konsekvensmässigt kommer detta allmänna råd att bidra till en ökad tydlighet och därmed en ökad likvärdighet, effektivitet och rättssäkerhet i de bedömningar som görs i samband med tillsyn. Detta bedöms i sin tur leda till besparingar.

Förslag till Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om hantering av brandfarliga vätskor;

beslutade den DD MM ÅÅ

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap föreskriver¹ följande med
stöd av 25 § förordningen (2010:1075)² om brandfarliga och explosiva
varor, och beslutar följande allmänna råd³

1 kap. Inledande bestämmelser

Denna författning innehåller följande kapitel.

- 1 kap. Inledande bestämmelser
- 2 kap. Allmänna hanteringskrav
- 3 kap. Lösa behållare
- 4 kap. Cisterner
- 5 kap. Rör- och slangledningar
- 6 kap. Undantag i enskilda fall

Tillämpningsområde

1 § Denna författning innehåller bestämmelser om hantering av
brandfarliga vätskor, bestämmelser om anordningar för hantering av
brandfarliga vätskor samt bestämmelser om byggnader och andra
anläggningar där brandfarliga vätskor hanteras.

2 § Bestämmelserna gäller inte för:

- hantering av aerosolbehållare med brandfarligt innehåll,
- hantering ombord på fartyg som regleras i annan författning och
- brandfarliga vätskor med en flampunkt högre än 35 °C som har
erhållit negativa resultat vid provningen för underhåll av

¹ Anmälan av dessa föreskrifter har gjorts enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (kodifiering) (EUT L 241, 17.9.2015, s. 1-15, Celex 32015L1535).

² Förordningen senast ändrad genom SFS 2022:1173.

³ Allmänna råd har en annan juridisk status än föreskrifter. De är inte tvingande. Deras funktion är att förtydliga innebörden i lag, förordning och föreskrifter och att ge generella rekommendationer om deras tillämpning.

förbränning L.2, del III, avsnitt 32 i sjunde omarbetade utgåvan av FN-rekommendationerna för transport av farligt gods, handbok för provning och kriterier, utgiven av Förenta Nationerna (ST/SG/AC.10/11/Rev.7).

Definitioner

3 § De begrepp som används i lagen (2010:1011) och förordningen (2010:1075) om brandfarliga och explosiva varor används med samma innebörd i denna författning.

I denna författning avses med

<i>ADR-S</i>	Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2022:3) om transport av farligt gods på väg och i terräng, eller annan författning som ersatt eller ändrat MSBFS 2022:3,
<i>aerosolbehållare med brandfarligt innehåll</i>	behållare innehållande brandfarlig eller extremt brandfarlig aerosol enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2018:1) om aerosolbehållare, eller annan författning som ersatt eller ändrat MSBFS 2018:1,
<i>anordning</i>	utrustning, lös behållare, cistern, rörledning, slangledning och liknande som är avsedd att innehålla brandfarliga vätskor,
<i>anslutning</i>	punkt där en rör- eller slangledning kan fästas in till en fast anläggning eller anordning,
<i>avledning</i>	barriär runt förvaringsplats avsedd att leda uttrinnande brandfarliga vätskor till plats där de kan omhändertas,
<i>brandfarliga vätskor</i>	vätskor som är brandfarliga enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2010:4) om vilka varor som ska anses utgöra brandfarliga eller explosiva varor, eller annan författning som ersatt eller ändrat MSBFS 2010:4,
<i>cistern</i>	behållare som uppfyller kraven i Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2018:3) om cisterner med anslutna rörledningar för brandfarliga vätskor, eller annan författning som ersatt eller ändrat MSBFS 2018:3,
<i>EI XX</i>	brandteknisk klassbeteckning för brandmotstånd hos byggnadskonstruktioner där "E" står för integritet, "I" står för isolering och "XX" avser tid i minuter vid vilken

	funktionskraven är uppfyllda vid en standardiserad provning (enligt SS-EN 13501-2),
<i>flampunkt</i>	den lägsta temperatur då en vätska avger ångor som bildar en antändbar blandning med luft, enligt någon av de provningsmetoder som anges i delavsnitt 2.3.3.1 i ADR-S,
<i>flerbostadshus</i>	bostadshus med minst tre bostadslägenheter,
<i>gasfriförklaring</i>	skriftligt utlåtande om att en anordning är tömd, rengjord och att inga antändningsbara ångor finns kvar,
<i>IBC</i>	Intermediate Bulk Container, en typ av lös behållare som är tillverkad, kontrollerad och godkänd i enlighet med ADR-S eller RID-S som en sådan behållare och avsedd för brandfarliga vätskor vid atmosfärstryck,
<i>invallning</i>	barriär runt förvaringsplats avsedd att hindra uttrinnande brandfarliga vätskor från att spridas okontrollerat,
<i>lättantändligt material</i>	sådant material som går att tända med en tändsticka och som kan orsaka en snabb brandspridning,
<i>lös behållare</i>	behållare för högst 3000 liter brandfarlig vätska som är avsedd att användas på annan plats än där den fylls, definitionen omfattar inte flyttbara cisterner enligt MSBFS 2018:3 eller tryckkärl enligt AFS 2016:1, eller annan författning som ersatt eller ändrat dessa,
<i>RID-S</i>	Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2022:4) om transport av farligt gods på järnväg, eller annan författning som ersatt eller ändrat MSBFS 2022:4,
<i>rörledning</i>	fast installerad ledning för brandfarliga vätskor som förutom rör även omfattar flänsar, ventiler och övriga komponenter som leder vätskan och dess gasfas,
<i>skyddsror</i>	ett utanpåliggande rör som avser att skydda ett inre rör från yttre slitage och annan mekanisk påverkan,
<i>slangledning</i>	rörlik ledning för brandfarliga vätskor som förutom slang även omfattar anslutningar och övriga komponenter som leder vätskan och dess gasfas,

- småhus* bostadshus som innehåller högst två bostadslägenheter och kan vara antingen enbostadshus eller tvåbostadshus, som är fristående eller sammanbyggda till parhus, radhus eller kedjehus,
- öppen hantering* hantering som kan ge upphov till att brandfarlig gas eller ånga blandas med luft.

Remiss

2 kap. Allmänna hanteringskrav

Anordningar

- 1 § Brandfarliga vätskor får endast hanteras i anordningar som är
- täta i syfte att motverka läckage,
  - motståndskraftiga mot de vätskor, tillsatser och föroreningar som kan förväntas förekomma,
  - lämpliga för de tryck och temperaturer som de kan förväntas utsättas för, och
  - återförslutningsbara om förslutningen är utformad så att den kan återförslutas upprepade gånger utan att innehållet riskerar att läcka ut.

Allmänna råd

Lösa behållare större än 5 liter bör vara tillverkade, kontrollerade och typgodkända i enlighet med ADR-S eller RID-S.

Brandfarliga vätskor bör inte hanteras i lösa behållare av plast som är äldre än 5 år. Åldern bör i första hand räknas från behållarnas tillverkningsdatum och i andra hand, om tillverkningsdatum inte är känt, från inköpsdatum.

- 2 § Anordningar med brandfarliga vätskor ska hanteras så att risk för uppkomst av eller skada genom korrosion motverkas eller förhindras.

Ventilation

- 3 § Ett utrymme där brandfarliga vätskor hanteras ska vara tillräckligt ventilerat för att motverka ansamling av ångor av den brandfarliga vätskan.

Utrymmen där naturlig ventilation inte ger tillräckligt ventilationsflöde ska ha mekanisk ventilation. Funktionaliteten hos en mekanisk ventilation ska löpande säkerställas.

Ventilationens frånluft ska mynna på lämplig plats. Ventilationen ska vara utformad så att frånluften inte kan komma in genom andra öppningar i byggnader.

Allmänna råd

Vid mekanisk ventilation i ett utrymme för fabriksförslutna lösa behållare bör ett utrymme anses tillräckligt ventilerat om det specifika luftflödet (luftomsättningen) överstiger 0,5 rumsvolymer per timme (rv/h).

Om utrymmet för fabriksförslutna behållare utgörs av ett skåp bör ventilationen anses tillräcklig om dörren öppnas regelbundet.

Ventilationen bör vara utformad så att det finns ett avstånd på minst 1 meter mellan frånluftsöppningarna och andra öppningar i byggnader.

Placering

4 § Anordningar med brandfarliga vätskor ska genom sin placering eller genom fysiskt skydd vara skyddade mot skador orsakade av påkörning, nedfallande föremål och annan liknande påverkan. Fysiska påkörningsskydd ska vara utformade med beaktande av trafiksituationen på platsen.

Allmänna råd

Fysiska påkörningsskydd för cisterner ovan mark bör placeras minst 2 meter från cisternen och bör vara utformade i minst kapacitetsklass N2 enligt SS-EN 1317-2.

---

5 § Lösa behållare, cisterner och andra anordningar ska vara placerade på ett betryggande sätt med hänsyn till

- risken för brandpåverkan eller annan skadlig uppvärmning från omgivningen till anordningarna,
- risken för skador på omgivningen genom brand eller explosion orsakad av läckage eller antändning av den brandfarliga vätskan, och
- möjligheterna att utrymma området kring anordningarna vid brand.

Allmänna råd

Placeringen av lösa behållare, cisterner och andra anordningar bör i första hand avgöras utifrån verksamhetsutövarens utredning om risker enligt 7 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor, eller i annat fall följa bilaga 1.

Lösa behållare i och vid butiker bör placeras enligt kapitel 2 i Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps handbok om brandfarliga gaser och vätskor samt gasapparater i butiker.

Skyltning

6 § Skyltar som upplyser om förbud mot rökning och öppen eld samt förekomst av brandfarliga vätskor ska finnas vid områden, inhägnader, lokaler och andra utrymmen där brandfarliga vätskor hanteras, om den totala mängden är av större volym.

För privatpersoner gäller kravet endast vid hantering av mer än 100 liter.

Allmänna råd

Normalt bör 50 liter betraktas som en större volym för brandfarliga vätskor med flampunkt 30 °C eller lägre. För vätskor med flampunkt över 30 °C bör 1000 liter betraktas som en större volym.

---

7 § Skyltar ska vara utformade enligt bilaga 2 och vara tillverkade av slagåligt material med god väderbeständighet. Skyltar ska vara placerade och anpassade till den omgivande miljön så att de är lätta att se även under varierande ljusförhållanden.

8 § Skyltar ska avlägsnas om förhållandet de avser inte längre gäller.

Obehörigt förfarande

9 § Lösa behållare, ventiler och andra manövrerbara komponenter till anordningar ska vara skyddade mot obehörigt förfarande.

För privatpersoner gäller kravet endast vid hantering av mer än 100 liter.

Allmänna råd

Obevakade manövrerbara komponenter och lösa behållare bör skyddas genom att de finns i låsta utrymmen, är försedda med låsanordningar eller är skyddade genom minst 2 meter högt stängsel.

Öppen hantering

10 § Öppen hantering som kan orsaka en antändbar blandning av ånga och luft får endast ske i områden eller utrymmen avsedda för detta.

Ventilation vid öppen hantering inomhus ska vara anordnad så att

- undertryck råder mot angränsande lokal där öppen hantering inte sker, eller
- punktutsug motverkar att ångorna sprids i resten av lokalen.

Frånluften från lokal där öppen hantering sker ska mynna direkt utomhus på lämplig plats.

11 § Öppen hantering ska vara separerad från lättantändligt material och från annan hantering av brandfarliga varor.

Allmänna råd

Öppen hantering bör anses separerad genom tillräckligt avstånd eller genom brandteknisk avskiljning.

Beroende på mängden som hanteras och lokalernas utformning kan behovet av separation variera och bör beaktas i utredningen om risk enligt 7 § LBE.

---

12 § Vid öppen hantering ska underlaget ha sådana egenskaper att den brandfarliga vätskan kan samlas upp och omhändertas vid spill eller läckage.

Allmänna råd

Golv- eller markyta bör vara ogenomsläpplig mot den hanterade vätskan och ha lutning mot lågpunkt. Mängden som ska kunna omhändertas bör vara anpassad till hanteringens omfattning.

Spill och läckage

13 § Vid hantering av brandfarliga vätskor ska spill och läckage kunna omhändertas innan risk för okontrollerad spridning eller antändning av spillet uppstår.

Allmänna råd

Saneringsutrustning bör finnas tillgänglig i den omfattning som behövs, alternativt bör spillzoner kopplade till oljeavskiljare eller möjlighet till avledning eller uppsamling av vätskan finnas på platsen.

Tillgängligheten till saneringsutrustning, om det inte finns på plats, kan lösas genom organisatoriska åtgärder förutsatt att det säkerställs att eventuellt spill eller läckage inte riskerar att spridas okontrollerat innan åtgärd vidtas.

Släckutrustning

14 § Vid förvaring av brandfarliga vätskor i lösa behållare eller cisterner ovan mark ska släckutrustning finnas tillgänglig i den omfattning som behövs för att i ett tidigt skede kunna släcka en mindre brand, som skulle kunna eskalera till en större brand i de brandfarliga vätskorna.

För privatpersoner gäller kravet endast vid förvaring av mer än 100 liter.

Instruktioner

15 § Skriftliga instruktioner för driftsättning, drift och underhåll av anordningar, samt för hur spill och läckage omhändertas, ska finnas tillgängligt i verksamheten, om det inte rör sig om en enkel hantering där riskerna lätt kan överblickas. Instruktionerna ska finnas i den omfattning som behövs för att motverka risken för brand och explosion orsakad av de brandfarliga vätskorna.

För privatpersoner gäller kravet endast vid hantering av mer än 100 liter.

Lastade fordon

16 § Ett tankfordon vars transporttank för brandfarlig vätska inte är tömd, rengjord och gasfriförklarad får inte parkeras eller ställas upp i ett garage eller annat utrymme inomhus, om den brandfarliga vätskan har en flampunkt 30 °C eller lägre. Detsamma gäller för ett fordon som är lastat med lösa behållare avsedda för mer än 100 liter brandfarlig vätska.

Bestämmelsen gäller inte om fordonet är under transport.

17 § Ett tankfordon, annan tank eller cisternvagn som är tillverkade, kontrollerade och godkända i enlighet med ADR-S eller RID-S får användas för tillfällig förvaring under förutsättning att platsen i övrigt är lämplig för förvaringen.

Remiss

3 kap. Lösa behållare

1 § En IBC som används för hantering av brandfarliga vätskor ska uppfylla kraven i ADR-S eller RID-S och vara godkänd för transport, samt ha genomgått de återkommande kontroller som föreskrivs i ADR-S eller RID-S.

Verksamheter som vid transport omfattas av delavsnitt 13.2.1 i ADR-S undantas från denna bestämmelse.

2 § Lösa behållare som är större än 1 000 liter ska vara utrustade med nivåmätning, överfyllningsskydd och avluftning, som omfattas av typgodkännandet enligt 1 §, om de är avsedda att fyllas från tankbil.

3 § En IBC får användas stationärt om den är utrustad med nivåmätning, överfyllningsskydd och avluftning, som omfattas av typgodkännandet enligt 1 § och uppfyller bestämmelserna i 4 kap. 1, 3, 7-9 §§. IBC behållare utan eget brandmotstånd som används stationärt ska vara placerade i eget utrymme brandavskilt i motsvarande minst brandteknisk klass EI 30, om de inte är skyddade mot yttre brand genom sin placering.

En IBC enligt första stycket används stationärt när den

- fylls och töms på samma plats, eller
- kopplas in mot en anläggning för annat ändamål än fyllning eller tömning.

Allmänna råd

Inför varje fyllning bör en visuell inspektion göras av behållaren med avseende på dess skick och täthet.

En fyllning eller tömning bör genomföras utan fördröjning. Den bör inte vara beroende av andra produktionssteg för att betraktas som fyllning eller tömning.

En IBC utan eget brandmotstånd bör anses skyddad mot yttre brand om den har ett avstånd på minst 6 meter till material med högt energiinnehåll.

4 § Vid transport inom ett eget verksamhetsområde och vid förvaring ska lösa behållare vara förslutna.

5 § Lösa behållare får inte förvaras i direkt närhet av en cistern med brandfarliga vätskor.

Allmänna råd

Inga lösa behållare bör förvaras i en cisterninvallning. Inomhus bör inte lösa behållare med flampunkt 30 °C eller lägre förvaras i samma rum som en cistern.

6 § Vid förvaring inomhus av lösa behållare med brandfarliga vätskor med

- flampunkt 30 °C eller lägre och en sammanlagd volym av mer än 500 liter, eller
- flampunkt högre än 30 °C och en sammanlagd volym av mer än 4 000 liter

ska utrymmet vara brandtekniskt avskilt och i övrigt anpassat till förvaringen. Den brandtekniska avskiljningen ska begränsa risken för

- brandspridning från förvaringsplatsen till övriga lokaler och
- brandspridning från andra lokaler till förvaringsplatsen.

Allmänna råd

Den brandtekniska avskiljningen bör vara minst motsvarande EI 30 för volymer upp till och med 1000 liter och minst motsvarande EI 60 för volymer över 1 000 liter och upp till 10 000 liter.

Vid volymer över 10 000 liter behöver utredningen om risk enligt 7 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor redovisa lämplig skyddsnivå för förvaringen.

---

7 § Vid förvaring inomhus av lösa behållare med brandfarliga vätskor med

- flampunkt 30 °C eller lägre och en sammanlagd volym av mer än 100 liter, eller
- flampunkt högre än 30 °C och en sammanlagd volym av mer än 1 000 liter,

ska invallning, avledning eller annan teknisk lösning finnas för att motverka att uttrinnande brandfarliga vätskor sprids okontrollerat.

Första stycket gäller inte om förvaringsplatsen enbart används för tömda, ej rengjorda behållare.

Allmänna råd

En invallning bör inrymma minst 10 % av den totalt förvarade volymen, dock minst hela den största behållarstorleken.

Vid volymer över 10 000 liter behöver utredningen om risk enligt 7 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor redovisa lämplig invallningsvolym.

---

8 § En förvaringsplats utomhus för lösa behållare med en sammanlagd volym av mer än 3 000 liter ska invallning, avledning eller annan teknisk lösning finnas för att motverka att uttrinnande brandfarliga vätskor sprids okontrollerat.

Första stycket gäller inte om förvaringsplatsen enbart är avsedd för tömda, ej rengjorda behållare.

Allmänna råd

En invallning bör inrymma minst 10 % av den totalt förvarade volymen, dock minst hela den största behållarstorleken.

Vid volymer över 10 000 liter behöver utredningen om risk enligt 7 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor redovisa lämplig invallningsvolym.

---

9 § Vid förvaring av brandfarliga vätskor med flampunkt 30 °C eller lägre i lösa behållare ska dessa hållas separerade från lösa behållare med brandfarliga vätskor med flampunkt högre än 30 °C.

Allmänna råd

Behållarna bör anses separerade genom tillräckligt avstånd eller genom brandteknisk avskiljning. Även de ytor där spill från förvaringen kan förekomma, bör vara ordnade så att spill med låg flampunkt inte riskerar att påverka behållare vars innehåll har högre flampunkt.

Beroende på mängden som förvaras och förvaringsplatsens utformning kan behovet av separation mellan dessa behållare variera och bör beaktas i utredningen om risk enligt 7 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

---

10 § Vid förvaring av lösa behållare ska behållarna säkras mot fallrisk, om förvaringshöjden överstiger den fallhöjd som behållaren är konstruerad och provad för att tåla.

Storskalig lagerhantering

11 § Storskalig lagerhantering av lösa behållare inomhus får inte förekomma i utrymmen där annan verksamhet än lagerhantering äger rum.

Allmänna råd

En lagerhantering bör anses storskalig vid förvaring av volymer större än 100 000 liter.

För storskalig lagerhantering bör invallningens storlek tas fram i utredningen om risk enligt 7 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor. En sådan invallning bör vara större än 10 % av den totalt förvarade volymen.

Särskilda krav för bostäder och förvaring för hushåll

12 § I småhus och i flerbostadshus i ett plan får lösa behållare upp till och med 25 liter hanteras.

13 § I flerbostadshus med mer än ett plan får lösa behållare upp till 5 liter hanteras. Lösa behållare upp till 25 liter får dock förvaras utomhus i direkt anslutning till bostaden eller i särskilt utrymme i bostaden som utgör en egen brandcell med brandteknisk klass motsvarande lägst EI 60 och som är ventilerat direkt till det fria.

14 § På vindar, i garage, i källare eller liknande förrådsutrymmen i flerbostadshus får inga lösa behållare förvaras, med undantag för enstaka behållare upp till och med 5 liter med flampunkt över 30 °C.

15 § Om flera hushåll har förrådsutrymmen eller garage i en från bostäder skild byggnad ska lösa behållare, med undantag för enstaka behållare upp till och med 5 liter med flampunkt över 30 °C, förvaras i en egen brandcell med brandteknisk klass motsvarande lägst EI 60.

Saluföring

16 § Vid saluföring av brandfarliga vätskor med flampunkt 30 °C eller lägre till allmänheten ska lösa behållare större än 5 liter förvaras oåtkomliga för andra än personalen.

4 kap. Cisterner

Lossnings- eller lastningsplats

1 § En plats för uppställning av tankfordon eller cisternvagn för anslutning till en cistern ska vara utformad så att

- tankfordon vid en nödsituation kan lämna platsen utan att backas,
- spill kan tas om hand på ett säkert sätt,
- avluftningsledningens mynning är överblickbar under fyllning eller att annan lösning finns för att övervaka och kunna åtgärda överfyllning,
- det finns möjlighet att snabbt avbryta fyllningen eller tömningen av cisternen, och
- det finns anslutningsmöjlighet till jord för tankfordon om den brandfarliga vätskans flampunkt är lägre än 60 °C.

2 § Vid varje cisterns påfyllningsanslutning för tankfordon, cisternvagnsvagn eller fartyg ska det finnas en skylt med de uppgifter som är av betydelse för att kunna fylla cisternen med rätt brandfarlig vätska på ett säkert sätt.

Kravet gäller inte cisterner på depå eller raffinaderi.

Allmänna råd

Skylten bör minst innehålla följande uppgifter:

- adress till den fastighet till vilken cisternen hör eller cisternens nummer i anläggningen,
- cisternens volym, och
- den vätska för vilken cisternen används

samt, för lådformiga cisterner,

- största tillåtna fyllnings- eller tömningsflöde, dvs. maximal flödes hastighet (volymflöde) vid fyllning eller tömning.
-

Obehörigt förfarande

3 § Lock eller luckor till

- anslutning för fyllning,
- gasretur,
- tömning,
- dränering,
- provtagning, och
- pejlanordning

ska, då fyllning, tömning eller provtagning inte pågår, hållas låsta eller på annat sätt göras oåtkomliga för obehöriga.

Okontrollerat utsläpp och brandteknisk avskiljning

4 § En cistern ovan mark ska ha invallning, avledning eller annan teknisk lösning för att motverka att uttrinnande brandfarliga vätskor sprids okontrollerat om cisternen

- är placerad utomhus, avsedd för mer än 3 m³ brandfarliga vätskor med flampunkt 30 °C eller lägre,
- är placerad inomhus, avsedd för mer än 1 m³ brandfarliga vätskor med flampunkt 30 °C eller lägre, eller
- är placerad inomhus, avsedd för mer än 10 m³ brandfarliga vätskor med flampunkt högre än 30 °C.

Invallning, avledning eller annan teknisk lösning ska kunna omhänderta hela cisternens volym.

5 § Flera cisterner får vara gemensamt invallade. Invallningen ska då kunna omhänderta minst den största cisternens volym samt 10 % av övriga cisterners totala volym inom invallningen.

Allmänna råd

Vätskor med flampunkt 30 °C eller lägre bör invallas separat från vätskor med flampunkt över 30 °C.

Vätskor i samma invallning bör kunna släckas med samma släckmedel och samma släckmetodik.

---

6 § En cistern inomhus för brandfarliga vätskor med flampunkt 30 °C eller lägre ska vara avskild i en egen brandcell motsvarande minst EI 60. Flera cisterner får inrymmas i samma brandcell. Detsamma gäller en eller flera cisterner inomhus för mer än 10 m³ brandfarliga vätskor med flampunkt högre än 30 °C. Olika cisterner vars innehåll har olika flampunkt, får inrymmas i samma brandcell om inte risken för brand och explosion och konsekvenserna av en brand och explosion ökar i mer än ringa grad.

7 § En cisterns överfyllningsskydd eller nivåalarm ska vara inställt så att cisternen skyddas mot risken för att den största avsedda volymen överskrids.

Allmänna råd

Den största avsedda volymen bör inte vara större än 95 % av nominell volym. Den kan vara lägre om man t.ex. har tillstånd för en lägre volym än cisternen rymmer.

---

8 § Innan brandfarliga vätskor fylls i en cistern, ska dess mängd beräknas så att överfyllningsskyddets brytnivå respektive nivåalarmets larmnivå inte uppnås vid fyllningen.

Cisterner som tas ur bruk

9 § En cistern som varaktigt tas ur bruk ska tömmas, rengöras och gasfriförklaras. Anslutningar ska tas bort eller åtgärdas så att de inte kan användas eller så att cisternen inte kan fyllas.

Remiss

5 kap. Rör- och slangledning

1 § Flödet i en rör- eller slangledning ska kunna stängas manuellt. Vid en nödsituation ska flödet snabbt kunna stängas av.

Allmänna råd

En rör- eller slangledning som inte står under tryck bör anses stängd när pumpen är tagen ur drift.

Med snabbt bör avses så snabbt som det är tekniskt möjligt med bibehållen säkerhet.

---

2 § Kulvertar, skyddsror eller andra anordningar med motsvarande funktion ska vara ventilerade, motståndskraftiga mot vätskan och mot yttre värmepåverkan.

3 § Rörledningar som är dragna i eller genom väggar, tak, golv eller som på annat sätt är förlagda dolt i en byggnad ska vara heldragna, eller ha svetsade eller hårdlödda fogar. Sådana ledningar ska ha skyddsror för att förhindra slitage och för att förhindra att läckande vätska sprider sig inuti byggnadens väggar, tak eller golv.

Kraven gäller inte rörledningar som är åtkomliga utan hjälp av verktyg.

4 § Slangledningar får inte vara inbyggda i väggar, tak eller golv eller på annat sätt vara förlagda dolt i en byggnad.

5 § Rör- och slangledningsanslutningar som kan förväxlas med andra anslutningar ska vara utformade eller märkta för att motverka förväxlingen.

6 § Rörledningar med öppen ände ska vara skyddade mot utsläpp vid oavsiktlig ventilmanövrering.

Allmänna råd

Rörledningar med öppen ände bör skyddas med blindplåt, en extra manuell ventil eller tätslutande lock. Provtagningsventiler med liten dimension som öppnas frekvent bör vara självstängande och bör då anses tillräckligt skyddade.

---

7 § Rörledningar i mark ska vara spårbara genom att ledningarna är inmätta. Inmätningen ska vara dokumenterad.

Allmänna råd

Inmätningen bör avse att man, med tillräcklig precision, vet var ledningarna i mark finns, för att kunna gräva fram ledningen vid behov.

Dokumentationen bör innebära att rörledningar finns på en relationsritning för verksamheten.

---

8 § Rörledningar i mark ska vara skyddade mot pågrävning genom att

- det finns markeringsband som informerar om förekomsten av rörledningar för brandfarliga vätskor längs och ovan ledningens sträckning,
- det finns ett tillräckligt avstånd mellan rörledningen och andra installationer i mark, och
- det finns ett tillräckligt avstånd mellan rörledningen och byggnader, om inte rörledningen ansluter till byggnaden.

Vid styrd borring behövs inget markeringsband.

9 § Rörledningar i mark ska vara omgivna av sådant material som inte kan skada dem.

10 § En anslutning för ett fartyg ska ha elektrisk isolering mellan anslutningen och rörledningen på land.

11 § Slangledningar får endast användas som temporär lösning eller då deras rörlighet behövs. Längden ska vara anpassad utifrån behovet. Slangledning ovan mark ska regelbundet inspekteras med avseende på slitage och vid behov bytas.

Rör- och slangledningar som tas ur bruk

12 § Rör- och slangledningar som varaktigt tas ur bruk ska tömmas och rengöras. Rörledningar ska dessutom gasfriförklaras. Anslutningar ska tas bort eller åtgärdas så att de inte kan användas.

6 kap. Undantag i enskilda fall

1 § Myndigheten för samhällsskydd och beredskap får i enskilda fall och om det finns särskilda skäl medge undantag från tillämpningen av denna författning.

Remiss

Allmänna råd om krav på utredning och föreståndare

Detta avsnitt innehåller allmänna råd som ansluter direkt till lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE).

Utredningskrav

Enligt 7 § LBE ska den som bedriver tillståndspliktig verksamhet se till att det finns tillfredsställande utredning om riskerna för olyckor och skador på liv, hälsa, miljö eller egendom som kan uppkomma genom brand eller explosion orsakad av brandfarliga eller explosiva varor samt om konsekvenserna av sådana händelser.

Allmänna råd

En utredning om risker för hantering av brandfarliga vätskor bör identifiera och bedöma risker som kan uppkomma vid hantering och, vid behov, föreslå åtgärder för att minska risker för olyckor, tillbud eller konsekvenser av dessa. Utredningen bör uppdateras vid förändringar i verksamhet eller omgivning som kan påverka riskbilden. Utredningens omfattning bör vara anpassad till verksamhetens storlek. En utredning om risker vid hantering av brandfarliga vätskor bör innehålla relevanta delar av följande:

- beskrivning av verksamheten,
- egenskaper hos de brandfarliga vätskorna, inklusive flampunkt,
- risk för höga eller låga temperaturer,
- risk för högt eller lågt tryck,
- risk för spill eller läckage,
- risk för yttre påverkan,
- risk för överfyllning,
- risk relaterad till mänskligt handhavande,
- tändkällor i närheten av hanteringen,
- beskrivning av anordningar inklusive material hos anordningar i kontakt med brandfarliga vätskor,
- topografiska förutsättningar inom verksamheten,
- verksamheter, byggnader och andra objekt i hanterings närhet samt avstånd till dessa,
- olycksförebyggande och skadebegränsande åtgärder, och
- hur en säker hantering upprätthålls över tid.

För bensinstationer bör utredningen utgöras av en beskrivning av hanteringen, risker och åtgärder enligt ovan, med hänvisningar till relevanta delar av Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps handbok om hantering av brandfarliga gaser och vätskor på bensinstationer, vid behov kompletterat med utredningar för sådant som inte omfattas av handboken.

För butiker bör utredningen utgöras av en beskrivning av hanteringen i butiken, risker och åtgärder enligt ovan, med hänvisningar till relevanta delar av kapitel 2 i Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps handbok om hantering av brandfarliga gaser och vätskor samt gasapparater i butiker, vid behov kompletterat med utredningar för sådant som inte omfattas av handboken.

Föreståndarkrav

Enligt 9 § LBE ska den som bedriver tillståndspliktig verksamhet utse en eller flera föreståndare för verksamheten. Av andra stycket framgår att en föreståndare har till uppgift att verka för att verksamheten bedrivs enligt de aktsamhetskrav och med iakttagande av de övriga skyldigheter som följer av LBE eller föreskrifter som meddelats i anslutning till lagen. Vidare framgår av samma stycke att tillståndshavaren ska se till att en föreståndare ges de befogenheter och möjligheter i övrigt som behövs för att han eller hon ska kunna fullgöra sina uppgifter.

Allmänna råd

En föreståndare för hantering av brandfarliga vätskor bör ha kunskap om

- hur roller, ansvar och befogenheter är fördelade i verksamheten,
- de brandfarliga vätskornas egenskaper och risker,
- den lagstiftning som är relevant med avseende på risken för brand och explosion,
- olycksförebyggande och skadeavhjälpande åtgärder,
- villkor i tillståndet,
- anläggningens uppbyggnad, funktion och drift, och
- dokumentation som är relevant för hanteringsens säkerhet.

Hanteringens omfattning och komplexitet bör avgöra hur djupa kunskaper inom de olika områdena som krävs.

-
1. Denna författning träder i kraft den X månad 202X. Samtidigt upphör följande författningar att gälla i sin helhet
    - a. Sprängämnesinspektionens föreskrifter (SÄIFS 1990:2) om hantering av brandfarliga gaser och vätskor i anslutning till vissa transportmedel med allmänna råd,
    - b. Sprängämnesinspektionens föreskrifter (SÄIFS 1996:2) om hantering av brandfarliga gaser och vätskor på försäljningsställen,
    - c. Sprängämnesinspektionens föreskrifter (SÄIFS 2000:2) om hantering av brandfarliga vätskor med allmänna råd och
    - d. Statens räddningsverks föreskrifter (SRVFS 2005:10) med vissa bestämmelser om brandfarliga vätskor med allmänna råd.
  2. Bestämmelserna i 4 kap. 4 § och 6 § behöver inte tillämpas före
    - a. 2028-06-30 för anläggningar som är drifttagna före denna författnings ikraftträdande, eller
    - b. tillståndstidens slutdatum för anläggningar som erhöll tillstånd före denna författnings ikraftträdande.

Fram till dess får befintliga invallningar och brandtekniska avskiljningar fortsatt vara dimensionerade i enlighet med det allmänna rådet till SÄIFS 2000:2.

3. Bestämmelserna i 5 kap. 3 § gäller endast rör installerade efter det att denna författning trätt i kraft.
4. Bestämmelserna i 5 kap. 7-9 §§ gäller endast rör som grävts ner efter det att denna författning trätt i kraft.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Charlotte Petri Gornitzka

Johannes Forsberg
Avdelningen för räddningstjänst och olycksförebyggande

Remiss

Bilaga 1 är allmänna råd till 2 kap. 5 § i denna författning

Placering av lösa behållare eller cisterner med brandfarliga vätskor ovan mark

Definitioner

I denna bilaga används följande begrepp

<i>brandfarlig verksamhet</i>	verksamhet som kan skapa gnistor eller som innebär öppen låga, exempelvis svetsarbete eller grillplats,
<i>stor mängd brännbart material</i>	t.ex. däckupplag, brädgård, cistern ovan mark med brandfarlig gas eller vätska (inkl. påfyllningsanslutning), lösa behållare med brandfarlig gas eller vätska med total volym mer än 600 liter,
<i>svårutrymda lokaler</i>	lokaler från vilka en utrymning kan förväntas ta lång tid på grund av verksamheten i lokalen eller typen av byggnad,
<i>termisk tändtemperatur</i>	den temperatur då ett ämne kan självantända i luft (engelska motsvarigheten <i>Auto ignition temperature</i> , AIT).

Cisterner ovan mark eller lösa behållare

Tabell 1 nedan visar rekommenderade minsta avstånd mellan lösa behållare eller cisterner ovan mark utomhus och deras omgivning. Tabell 1 är tänkt att användas då verksamheten saknar resurser för att själv ta fram lämpliga avstånd. I första hand bör den egna utredningen om risker användas för att bestämma säkra avstånd på den egna anläggningen.

Det kan finnas situationer där förhållandena avviker ifrån vad tabellerna förutsätter, vilket i så fall kan medföra andra avstånd. I sådant fall ska verksamhetens utredning om risker enligt 7 § LBE redogöra för de förhållandena. Detsamma gäller för större volymer än de som anges i tabellen. Angiven maximal volym avser volymen hos en cistern som begränsas av inställningen på dess överfyllningsskydd. Avstånden räknas från cisternens mantelyta. Avstånden är satta både utifrån att kunna skydda den brandfarliga vätskan från en hotande brand i omgivningen och från att kunna skydda omgivningen från en brand i den brandfarliga vätskan. Att ha en brandteknisk avskiljning motsvarande EI 60 mellan cisternen och annat objekt som anges i tabellen, kan ge kortare avstånd enligt tabellen. Om cisternmanteln isoleras med minst 50 mm stenull kan det räknas som motsvarande skydd som EI 60 ger, för infallande värmestrålning. Observera

att en öppning i en EI-klassad vägg/fasad kan bryta den brandtekniska avskiljningen. Därför behöver man beakta om EI-avskiljningen är tillräcklig med avseende på öppningar i vägg/fasad såsom fönster, dörrar eller ventilationsöppningar.

Avstånden i tabellen är framtagna med hjälp av Drivkraft Sveriges beräkningsprogram för brandspridningsrisk inom depåverksamhet, med vissa anpassningar för att ge tillräcklig säkerhetsmarginal även i andra tillämpningar än vad det ursprungligen avsetts för. Det är därför sannolikt att en egen beräkning med samma programvara kan ge något kortare avstånd än de som anges i tabellen. Det är därför möjligt att uppnå andra avstånd genom en egen utredning, om verksamheten genom tillgång till programmet eller andra jämförbara vetenskapliga beräkningsgrunder, kan beräkna/simulera utfallet vid en brand. Beräkningsprogrammet har den termiska tändtemperatur för det förvarade ämnet/produkten som kritisk parameter. Den termiska tändtemperatur kommer vara den först begränsande parametern vid en hotande brand från omgivningen, dvs. att mantelytan på cisternenens insida värms upp till en så hög temperatur att självantändning kan ske.

Cisterner och rörledningar av plast ovan mark har begränsat eller inget eget brandmotstånd, och ska därför vara skyddade mot yttre brandpåverkan⁴. Skydd mot yttre brandpåverkan kan vara motsvarande minst en EI 30-avskiljning runt cisternen eller att cisternen står i ett minst EI 30-avskilt rum. Innehåller cisternen eller rörledningen brandfarlig vätska med flampunkt 30°C eller lägre ska i stället brandteknisk avskiljning motsvarande i EI 60 användas. För cisterner av plast ovan mark blir inte den primära risken att termisk tändtemperatur nås i mantelytan, utan istället att plastens mekaniska och hållfasthetsmässiga egenskaper påverkas av värmeinstrålningen så att produkten kan läcka ut. Med EI 60-avskiljning kan de avstånd som anges i tabellen kortas till hälften, för avskiljning i EI 30 kortas inte avstånden alls.

---

⁴ MSBFS 2018:3, 2 kap. 24 §.

Tabell 1. Minsta avstånd i meter vid placering av lösa behållare eller cisterner ovan mark utomhus (oavsett om det är inom egen verksamhet eller i förhållande till annan verksamhet)

Avstånd i meter mellan	Byggnad av obrännbart material, utan öppningar	Byggnad av brännbart material eller stor mängd brännbart material ^c	Brandfarlig verksamhet	Parkerade fordon (personbilar/tyngre fordon)	Utrymningsväg från svårutrymda lokaler	
Stålcisterner	$V^a \leq 10 \text{ m}^3$, $TTP^a < 300 \text{ °C}$	-- ^d	20 ^b	25 ^b	6/8 ^b	50 ^b
	$10 \text{ m}^3 < V^a \leq 100 \text{ m}^3$, $TTP^a < 300 \text{ °C}$	-- ^d	18 ^b	25 ^b	6/8 ^b	100 ^b
	$V^a \leq 10 \text{ m}^3$, $TTP^a \geq 300 \text{ °C}$	-- ^d	15 ^b	20 ^b	6/8 ^b	50 ^b
	$10 \text{ m}^3 < V^a \leq 100 \text{ m}^3$, $TTP^a \geq 300 \text{ °C}$	-- ^d	15 ^b	20 ^b	6/8 ^b	100 ^b
	Cisterner av plast	-- ^d	35 ^b	35 ^b	10/15*	100 ^b
	Påfyllningsanslutning för tankbil	5	25	25	6/8	50
	Lösa behållare $500 \text{ l} < VS^a \leq 4000 \text{ l}$	0	15 ^b	20 ^b	6/8 ^b	50 ^b
	Lösa behållare, $4000 \text{ l} < VS^a \leq 10\,000 \text{ l}$	3	18 ^b	25 ^b	6/8 ^b	100 ^b

- a) V är cisternens volym, VS är de lösa behållarnas sammanlagda volym, TTP är vätskans termiska tändtemperatur.
b) Med brandteknisk avskiljning motsvarande EI 60 eller högre kan avståndet minska till hälften.
c) Cistern ovan mark ingår ej. För avstånd mellan cisterner se tabell 2.
d) Minimiavstånd utifrån behovet av kontrollerbarhet (MSBFS 2018:3) och underhållsbehov samt säkerhetsaspekter utifrån utredning om risk.

Tabell 2 visar minsta rekommenderade avstånd mellan cisterner som innehåller olika slag av brandfarliga vätskor. Tabell 2 är tänkt att användas då verksamheten saknar resurser för att själv ta fram lämpliga avstånd. I första hand bör den egna utredningen om risker användas för att bestämma säkra avstånd inom den egna anläggningen.

Tabell 2 måste läsas två gånger för att fastställa nödvändigt avstånd mellan två cisterner med olika innehåll. Första gången med den ena cisternen som betraktas vara hotet och den andra som hotas. Sedan en andra gång med omvänt förhållande. Den avläsning i tabellen som leder till längst avstånd blir då styrande för placeringen. Observera att denna tabell endast ger råd för cisterner större än 20 m³ innehållande diesel, dieselsättningsbränslen, bensin och etanol (rent ämne). För andra vätskor eller mindre volymer måste egna beräkningar ligga till grund för nödvändiga avstånd.

Tabell 2. Minsta avstånd i meter mellan cisterner ovan mark

Avstånd i meter mellan cisterner		Hotande cisterner med			
		Diesel ^b	Bensin ^b	Etanol	
Hotade cisterner	Stålcisterner	20 m ³ < V ^a ≤ 300 m ³ , TTP ^a < 300 °C	25 °C	25 °C	30 °C
		20 m ³ < V ^a ≤ 300 m ³ , TTP ^a ≥ 300 °C	20 °C	20 °C	30 °C
		Cisterner av plast	35	35	35

- a) V är cisternens volym, TTP är vätskans termiska tändtemperatur.
b) Eller motsvarande bränsletyp med förnybart ursprung.
c) Med brandteknisk avskiljning motsvarande EI 60 eller högre kan avståndet minskas till hälften.

Om cisternerna står i en grupp om upp till och med fyra cisterner, som endast innehåller diesel eller dieselsättningsbränsle och ingen risk för yttre brandpåverkan från annat än cisternerna finns inom 30 meter, kan avståndet minskas så att det enbart utgörs av det avstånd som behövs för ackrediterad kontroll, inspektion och underhåll av cisternerna. Detta baseras på antagandet att en brand som uppstår i en cistern med diesel vanligtvis anses relativt osannolik.

Bilaga 2

Förbuds- och varningsskyltar

Förbud mot rökning och öppen eld

Skylten ska vara utformad enligt avsnitt 3.1 i bilaga 2 till Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2020:1) om skyltar och signaler.

Varning för brandfarlig vara

Skylten ska vara utformad som faropiktogram GHS02 enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 (CLP-förordningen)⁵.

---

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 (CLP-förordningen).

Beställningsadress:

Norstedts Juridik, 106 47 Stockholm

Telefon: 08-598 191 90

E-post: kundservice@nj.se

Webbadress: www.nj.se/offentligapublikationer

Remiss